

KELEIVIS

Prenumerata:

Amerikoje ir užsieniuose
metams \$4.00
pusei metų \$2.00

KELEIVIS

636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

KELEIVIS

THE TRAVELER LITHUANIAN WEEKLY

KELEIVIS
Lithuanian Weekly
Published in So. Boston, Mass.
Since February 9, 1905
Address:
KELEIVIS
636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

NO. 21

"Keleivio" Telefonas: AN 8-3071

SOUTH BOSTON, MASS., GEGUZES (MAY) 25, 1960
Entered as Second Class Matter February 23, 1905, at the Post Office at Boston, Mass., under the Act of March 8, 1879

Atskiro Numerio
Kaina 10 centų

55-IEJI METAI

Jungtinių Tautų S. Taryba Svarsto Maskvos Skundą

Maskva Pasiakundė Jungtinių Tautų Organizacijos Saugumo Tarybai Dėl Amerikos Lėktuvo Šnipinėjimo; Prašo Pasmerkti Ameriką; Jei S. Taryba Nepasmerkės Washingtono, Rusai Žada Šaukti J. T. Seimą Reikalą Apsvarstyti.

Ši pirmadienį Jungtinių Tautų saugumo taryba pradeda svarstyti Sovietų Sąjungos skundą prieš Ameriką dėl Amerikos lėktuvo U-2 skridimo virš Sovietų Sąjungos šnipinėjimo tikslais. Rusai lėktuvą sakosi numušę ir lakūnas Francis Powers pakliuvo į jų rankas. Rusai prašo, kad Jungtinių Tautų saugumo taryba pasmerkėtų Ameriką už pažeidimą sovietų teritorijos.

J. T. saugumo taryboje yra 11 narių, iš jų du—Sovietų Rusijos ir Lenkijos atstovai neabejojamai balsuos už Amerikos pasmerkimą, bet kiek iš kitų 9 narių norės sovietų skundą paremti, parodys skundo svarstymas, nors daug jų tikrai neatsiras, nes visos valstybės žino, kad šnipinėjimo būtinumą visi ir ypač Sovietų Rusija turi didelį ir po visą pasaulį veikiantį šnipų tinklą. Amerikos vyriausybė gali išvardinti ne mažiau 15 rusų diplomatų, kurie čia Amerikoje užsiiminėjo šnipinėjimu ir turėjo būti išvaryti iš šio krašto lauk. O ką bekalbėti apie sovietiškus šnipus pasamdytus iš Amerikos piliečių tarpo?

J. T. saugumo tarybai dabar pirmininkauja Ceilono delegatas Claude Corea, iš kurio laukiama bešališko pirmininkavimo.

Kai kurie JT saugumo tarybos nariai mano, kad saugumo taryba turėtų pasisakyti prieš šnipinėjimą lėktuvais bendrai nekeldama nei kaltinimų, nei teisinimų. Toks pasisakymas būtų savo rūšies įspėjimas visoms valstybėms gerbti kitų valstybių suverenitetą, todėl jis būtų taikomas ir Amerikai ir Sovietų Rusijai ir visoms kitoms valstybėms.

Rusai grasina, kad jie, jei JA saugumo tarybos tarimas jų nepatenkins, reikalaus sušaukti JT seimą, kad visų 82 valstybių atstovai tą šnipinėjimo klausimą aptartų.

Gal rusai ir galės sušaukti Jungtinių Tautų seimą, bet ar tas seimas bus jau užmiršęs, kaip Maskva nusispiovė į to seimo tarimus dėl Vengrijos įvykių. JT seimas priėmė visą glėbį rezoliucijų reikalaujančių, kad rusų kariuomenė būtų ištraukta iš Vengrijos, bet ta kariuomenė ir šiandien tebėra Vengrijoje. JT seimas reikalavo, kad Vengrija įsileistų JT organizacijos skirtą atstovą vietoje patikrinti, kaip Vengrijos valdžia elgiasi su pavergtais

vengrais, bet Vengrija, Maskvos remiama, ir šiandien dar JT organizacijos atstovo į Vengriją neleidžia.

Todėl abejotina, ar J. T. seime atsirastų užtenkamai bekalbių žmonių, kurie balsuotų už šnipų vaisintojų Maskvoje skundą.

Visą šnipinėjimo reikalą Maskva velka viešumon ir į Jungtinių Tautų organizaciją tik todėl, kad Maskvos valdžia tikisi iš to turėti propagandos naudos. Bet kiek ten tos naudos ji turės, tai dar nepasvertas klausimas.

JT saugumo tarybos posėdį Sovietų Sąjunga atsiuntė savo užsienio reikalų ministrą Gromyko, o kitos valstybės pavedė tą reikalą aiškinti savo nuolatiniams delegatams prie JT organizacijos. Amerikai atstovauja H. Cabot Lodge, nuolatinis ambasadorius prie JT. Ginčai JT saugumo taryboje bus plačiai perduodami per radiją.

Sovietų Spauda Niekina Prezidentą

Bolševikų spauda Rusijoje seniau niekindavo Amerikos "valdančius sluoksnius" ir "imperialistus", bet prezidento Eisenhowerio neužsipuldinėdavo. Dabar vaizdas pasikeitė ir visą bolševikišką spaudą Sovietijoje (o ten kitokios ir nėra) niekina prezidentą Eisenhowerį, kaip militaristą, kuris nemoka kitaip galvoti kaip karščiui, o todėl ir sovietų taikingųjų tikslų nesupranta ir negali suprasti...

Prezidento Eisenhowerio niekinimas rodo, kad rusai ir svetimos valstybės galvą gali varyti per serengą, jei jis jiems kuo nors nepatiko.

Sovietų Laivas Amerikos Uoste

Sovietųvienas žvejų laivas pereitęs savaitės gale šaukėsi Amerikos pagalbos, nes vienas laivo jūrininkas sunkiai apsirgo ir jį reikėjo paguldyti į ligoninę.

Pakraščių sargyba laivą pasitiko jūroje ir atlydėjo į Atlantic City, N. J. Ten sergantis jūrininkas buvo paguldytas į ligoninę, o laivas laukia leidimo plaukti į jūrą ir paskui norėtų grįžti atgal pasiimti iš ligoninės pasveikusį jūrininką.

Atlantic City ligoninėje gydytojai dar aiškina rusų jūrininko ligą.

SUKAKTUVINIO BANKETO SVETIŲ IR SEIMININKŲ MAŽAS BORELIS

Keleivio sukaktuvinio 1960 m. gegužės 1 d. banketo dalyvių būrelis. Sėdi iš kairės: J. Sonda, L. Janušienė, M. Michelsonienė, S. Briedis, J. Krasinskas. Stovi iš kairės: S. Michelsonas, J. Vilkaitis, V. Sirutavičius, P. Brazaitis, dr. B. Matuliois, J. Janušis, M. Stakionis ir Pr. Šveikauskas. B. Kerbelienės nuotrauka

Maroko Turi Piktą Vyriausybės Krizę

Maroko karalystėje karalius Magometas Penktasis atleido iš pareigų vyriausybę, kurios priešakyje stovėjo A. Ibrahim, kairesnių pažiūrų žmogus.

Maroko yra absoliutinė monarchija, kraštas dar neturi konstitucijos, bet karalius nevaldė ir nenori vienas valdyti ir bandė bendradarbiauti su politinėmis partijomis. Pavarymas iš valdžios A. Ibrahim karalius santykius su partijomis dar labiau sugadino ir dabar karaliui nelengva yra sudaryti naują vyriausybę. Krizė gali užsistoti, arba karalius gali bandyti valdyti be politinių partijų pritarimo, kas irgi gali vesti prie neramumų ir gal net maišto.

Čili Respublikoje Žemė Drebejo

Pietų Amerikos Čili respublikoje pereitą savaitę įvyko smarkokas žemės drebėjimas, kuris skaudžiai palietė Concepcion miestą. Po dienos drebėjimas pasikartojė ir paskutinėmis žiniomis užmužtųjų skaičius ten jau siekia 174, o gal ir daugiau.

Vyriausybė paskelbė centralinėje Čili nepaprastą padėtį, kad lengviau būtų kovoti su kilusia panika ir su plėšikavimais.

Nixonas Pasisako Už Užsienį Rėmimą

Kongresas svarsto pagalbos teikimą užsieniams ir, kaip kasmet, skelbiai balsai už sumažinimą vyriausybės siūlomos sumos užsienų valstybių ūkiui ir karo pajėgoms remti.

Viceprezidentas R. M. Nixon dabar kreipėsi į visą eilę įtakingų kongreso narių ir siūlo jiems aiškiai pasisakyti už vyriausybės siūlomą sumą, nes reikalingas remti mūsų sąjungininkus yra didelis ir su pagalba užsieniams nereikėtų šykštauti.

Demokratai Smerkia Turkų Valdžią Prieš Valdžios Klaidas

Demokratų partijos patariamoji taryba griežtai kritikuoja vyriausybę už užsienio politikos klaidas. Viršūnių konferencija suardė Chruščiovas, sako demokratų taryba, bet Amerikos vyriausybės klaidos su U-2 (šnipinėjimo lėktuvo) siuntimu virš Rusijos ir paskui prieštaraujantieji pasiaiškinimai davė progos sovietų diktatoriui viršūnių konferenciją suardyti ir versti už tai kaltę ant Amerikos vyriausybės.

Nevisi demokratų yra tos nuomonės, kaip partijos patariamoji taryba. Vienas kitaip manančių yra žymus demokratų vadas Farley, jis smerkė A. Stevensono kritišką pasisakymą prieš vyriausybę, kaip norą "užgerinimo" politika laimėti nominaciją į prezidento vietą. Dabar Stevensono nuomonė pritarė ir demokratų patariamajai tarybai, kurioje yra žymesnieji demokratų vadai.

Kinų Komunistai Verkia Dėl Viršūnių

Visoj komunistinėj Kinijoje vyriausybė ruošia milžiniškas demonstracijas prieš Ameriką dėl... viršūnių konferencijos su uždymu. Kinų komunistai sako, kad jau 30 milijonų žmonių dalyvavo demonstracijose dėl tos konferencijos suirimo, nors kiniečiai komunistai visai nebuvo tos konferencijos šalininkai. Jie tik naudojasi proga patriuškauti prieš Ameriką ir prieš ją mesti visokius kaltinimus.

Tris dienas po viršūnių iširimo kinų komunistai tyrlėjo, bet paskui sumanė patriuškauti. Kinų komunistai praneša, kad Šanchajuje ir Pekine net po 3 milijonus žmonių išėjo į gatves protestuoti prieš Ameriką.

Po Viršūnių Galo Eina Aiškinimasis Kas Čia Kaltas?

Viršūnių Konferencija Subyrėja, Ją Suardė Chruščiovas, Bet Jis Norėtų Dėl To Apkaltinti Ameriką; Dėl Konferencijos Galo Visur Daug Kalbų, Bet Mažai Aišarų; Šaltasis Karas Bus Truputį Šaltėsnis, O Šiaip Maža Kas Pasikeis.

Azijos Valstybės Bijo Naujų Agresijų

Amerikos sostinėje susirinko posėdžiauti Pietryčių Azijos kariškos sąjungos valstybių kariuomenių vadovai. Jie pirmą kartą susirinko posėdžiauti Washingtone.

Tarp kitų dalykų jie aptaria galimus komunistų naujus puolimus Azijoje—Laose, pietiniame Anamee, o gal ir Taiwano (Formozos) saloje. Viršūnių derybų subyrėjimas gali paskatinti Azijos komunistus į naujas avantiūras ir Azijos kraštai mano, kad sveika būtų pasiruošus pavoju pasitikti.

Prezidentas Lankėsi 1 Dieną Portugalijoje

Po sugriuvusios viršūnių konferencijos Paryžių prezidentas D. D. Eisenhower buvo viena dieną nuvykęs į Lisaboną aplankyti Portugalijos. Lisabonoje jis buvo žmonių labai širdingai pasitiktas, o kai jis grįžo namo, tai sostinėje apie 200,000 žmonių išėjo į gatves jį pasveikinti ir pareikšti jam savo simpatiją dėl Sovietų diktatoriaus chamiškų iššokių prieš jį.

Paryžiaus konferencijos nelauktas galas jos dargi nepradėjus prezidentui buvo skaudus smūgis, nes su ta konferencija jis rišo taikos stiprinimą pasaulyje.

SACHAROS ALIEJUS JAU IESKO RINKŲ

Sacharos dykumoje per kelius metus išaugo nemaža aliejaus pramonė, iš ten dabar jau gabenama į Prancūziją po 4,000,000 tonų neišvalyto aliejaus.

Greitu laiku laukiama, kad iš Sacharos aliejaus kasyklų bus išgaunama per metus 7 milijonai tonų aliejaus ir tada visas Prancūzijos aliejaus poreikį laukiama, kad rusai juos paleis.

SOVIETŲ LEKTUVAI SKRAIDO VIRŠ DANIJOS

Du Sovietų Rusijos, o gal ir Lenkijos MIG lėktuvai gegužės 20 d. skraidė virš pietinės Danijos. Danai jų skraidymą neapsaukė, bet jų skraidymas rodo, kad "anos pusės" lėktuvai irgi mėgsta pasidairyti po "platųjį pasaulį", ir pamatyti, kas ne taip jau saugiai yra saugoma. Danai JT nesiskųs...

Viršūnių konferencija, iš kurios daug kas tarėsi sulaukti kokių nors permainingų šaltajame kare ir santykių pagerėjimo tarp Rytų ir Vakarų, pasibaigė skandalingu subyrėjimu. Sovietų Rusijos diktatorių atvyko į tą konferenciją su tikslu pažeminti Amerikos prezidentą. Jis iškėlė nusiskundimą, kad Amerika siuntinėja lėktuvus šnipinėjimo tikslu virš Sovietų Rusijos teritorijos ir reikalavo, kad Amerikos prezidentas atsiprašytų rusų už lėktuvų skraidymą virš Sovietijos ir nubaustų kaltininkus, kurie lėktuvus siuntė skraidyti virš Sovietų. Trečias Chruščiovo reikalavimas buvo, kad Amerika nebesiuntintų daugiau lėktuvų šnipinėjimo tikslu.

Šią trečią rusų reikalavimą prezidentas išpildė ir nereikalavimas. Jis pranešė, kad lėktuvų skraidymas virš Sovietų teritorijos yra jau sulaukytas ir bus sulaukytas, kol jis bus prezidentu. Apie "atsiprašymą" ir "nubaudymą" (pačiam sakęs?), žinoma, negalėjo būti ir kalbos. Bet Chruščiovas pakartotinai reikalavo atsiprašymo ir jo nesulaukęs nutarė važiuoti namo. Bet prieš važiuodamas namo jis sukvietė spaudos atstovus ir jiems išplūdo prezidentą Eisenhowerį kaip netašytą "izvozčikas" ir išvyko namo. Viršūnių konferencija sugriuvo.

Chruščiovo pasisėmėjimas Paryžiuje vėl atgaivino šaltąjį karą ir santykiai tarp Rytų ir Vakarų vėl pablogėjo, bet karo pavojus nėra nei padidėjęs, nei sumažėjęs. Dėl vieno pagauto šnipų valstybės karo nepradeda, jei nėra kitų išskaičiavimų kariauti. Todėl ir Sovietų santykiuose su Vakarų pasauliu maža kas tepasikeitė.

Dabar eina aiškinimasis, kas kaltas, kad viršūnių seniai triūbyta konferencija išlankė į šipulius? Dėl to kiekvienas pagal savo skonį ieško kaltininkų kur jam atrodo naudingiau ieškoti. Trys Vakarų valstybės viešame pareiškime kaltina Sovietų Rusijos vadovą, o Maskvoje ir Pekine komunistai kaltina Ameriką.

Visam laisvajame pasaulyje Chruščiovo grubi "diplomacija" padarė nemažą įspūdį, pasaulis geriau pažino Sovietijos vadų prigimtį ir nebesistebi, kad jie pakaitom gali šypotis ir vienas kitą skersti be gailėsio.

Viršūnių šipuliai

Viršūnių konferencija Paryžiuje pasibaigė dar ir nepradėjus didiesiems kalbėtis tais klausimais, kuriuos jie buvo suvažiavę aptarti. Sovietų Rusijos diktatorius Chruščiovas konferenciją išsprogdino. Kodėl? Dėl to eina spėliojimai. Vieni mano, kad jis nebesitkėjo toje konferencijoje gauti Berlyną, o todėl nutarė ją geriau visai išsprogdinti, negu grįžti iš Paryžiaus tuščiomis rankomis. Kiti spėlioja, kad kinų komunistų įtaka ir Sovietų Rusijos armijos spaudimas privertė Nikitą parodyti Vakarams, kad ir jis gali būti stalinistiškai kietas ir tiek pat nepraustaburniškai grubus. Tą jis parodė net su kaupu.

Chruščiovas suardė viršūnių konferenciją pasinaudodamas įvykiu su Amerikos numuštu ar nukritusiu lėktuvu Rusijoje netoli Sverdlovsko, bet, žinoma, tai nebuvo tikroji priežastis, kodėl viršūnės subyrėjo. Amerikos lėktuvai jau 4 metus skraido virš Rusijos ir rankioja žinias apie rusų kariškus pasiruošimus, kiek tokias žinias galima surinkti fotografavimu miestų ir pramonės centrų. Tą pat daro ir rusai. Jų lėktuvai skraido virš Alaskos ir virš Pakistano. Chruščiovas apie tai seniai žinojo ir sakosi žinojęs, tik rusai negalėjo Amerikos aukštai skrendančių lėktuvų numušti. Dabar jiems tas pasisekė, ar gal lėktuvus dėl techniško priežasčių turėjo nusileisti. Šiaip ar taip, lėktuvai ir lakūnai pakliuvo į rusų rankas, bet prieš pakliudamas tas lėktuvas įrodė, kad jis galėjo įsibriauti į Rusiją 1200 mylių. Gal dėl tos priežasties įvykis su tuo lėktuvu padarė didelio įspūdžio rusams ir paskatino diktatorių tuo įvykiu pasinaudoti ir nutraukti konferenciją.

Chruščiovas Paryžiuje suvaidino užgautos nekaltybės rolę ir suvaidino ją taip grubiai ir dirbtinai apsiuotojęs, kad visi pripažino jį blogu aktoriu, o Chruščiovo burnojimasis prieš prezidentą Eisenhowerį išaukė daug simpatijos prezidentui. Iš tikrųjų, tokio diplomatiško chamižio, kokį parodė Rusijos „valstybės galva“, pasaulis nuo Hitlerio isterijos laikų nebebuvo matęs. Mūsų prezidentui Nikitai prikaišiojo „banditišką“ politiką, „išdaviškumą“ ir net palyginimą su „vagies“ politika, o tokius vagis Chruščiovas siūlė paimti už uodegos ir trenkti juos į sieną...

Viršūnės sugriuvo bent kokiems 6 ar 8 mėnesiams, kaip Chruščiovas sakė, nors abejotina, kad naujas Amerikos prezidentas, vos tik perėmęs valdžią, tuoj skubės susitikti su Rusijos diktatoriumi, jeigu tas diktatorius iki to laiko pats neišlėks iš valdžios. „Viršūnės“, kaip „sunkaus svorio“ diplomatinio įrankio, pasirodė niekam tikęs. Vieną kartą jos pasibaigė veidmainiškais šypsenomis ir apgaule, o antrą kartą chamiškais išsišokimais ir kvailais reikalavimais „atsiprašyti“ ir „nubauti kaltininkus“. Jeigu didžiosios valstybės dabar norės „pagerinti santykius“, jos ir be „Dovido kempės dvasios“ ir be teatrališkų „viršūnių“ susikalbės santykius pagerinti ir nebemulins nei sau, nei kitiems akių, kad vienas „didžiųjų“ susitikimas gali išspręsti visus ginčijamus klausimus.

Tuoju viršūnių susumkimu Paryžiuje buvo baiminamasi, kad dabar Chruščiovas griebtų Berlyną ir išprovokuos naują krizę tarp didžiųjų valstybių. Bet Chruščiovas Berlyno krizę teikėsi atidėti po Amerikos rinkimų, bent taip jis kalbėjo rytiniame Berlyne. Todėl šiuo tarpu santykių tarp Rytų ir Vakarų mažai tėra pasikeitę, ir viršūnių subyrėjimas nereiškia nei tuoj kiliančio karo, nei neišvengiamo karo vėliau, jei Vakarų valstybės savo kariško pasiruošimo neatsilikis nuo rusų. Chruščiovas keikiasi, bet jį karą jis gal ir nesimes, jei jis nėra pakviesęs ir malioriaus Hitlerio didybę užsikrėtęs.

Nėra abejonės, kad Paryžiaus viršūnių subyrėjimas kuriam laikui šaltąjį karą padarys šiek tiek šaltesnį, bet kiek, tai tik ateitis parodys. Vedamos derybos dėl atominių ginklų bandymų uždraudimo, rodos, nebus nutrauktos, o derybos dėl nusiginklavimo birželio 7 d., tur būt, bus atnaujintos. Žinoma, Chruščiovo plūdimasis derybų nepalengvins, bet jei jis būtų ir mandagiausiai kalbėjęs, tų derybų pasisekimas visvien nebūtų buvęs garantuotas. Kol kas net ir taip vadinamo „kultūrinio bendravimo“ politika nebus nutraukta, nors jos praplėtimas vargu beiras daug šalininkų.

Paryžiaus fiasko yra nemažas smūgis prezidentui Eisenhoweriui. Jis dėjo pastangas įeiti istorijon, kaip prezidentas taikdarys, o vietoj to dabar turės net nesmagumų su opozicija krašto viduje, kuri vienu ar kitu būdu, nepalikęs viršūnių šipulių neišnaudojusi savo rinkiminiam reikalui ir tą jau pradeda daryti.

Bet ir prezidentas, kaip ir visa vyriausybė iš Chruščiovo burnojimosi ir grasinimų mūsų sąjungininkams išdaužyti Amerikos kariškas bazes, gal pasimokys ne tiek atsėdėti diplomatiškai, kiek tinkamu pasiruošimu ir supratimu, kad diktatorių negalima nei „užgerinti“, nei taikiais žodžiais prijaikinti, bet reikia būti pasiruošus taip, kad jie aiškiai žinotų, jog karas reikš jų galą.

Chruščiovo skiauturė pasipūtė nuo to laiko, kada jo tolimo skridimo raketos iškėlė į padanges „sputniką.“ nu to laiko kalbama apie Amerikos atsilikimą kai kurių ginklų rūšių gamyboje. Kai atsilikimas virs aiškia viršenybe, tada ir Chruščiovas išmoks diplomatiško mandagumo ir nustos vaidinti bulių stiklų krautuvę.

I KONFERENCIJĄ, KURIOS NEBUVO

Taip Amerikos užsienio reikalų ministeris Christian A. Herter, ambasadoriaus Amory Houghton lydimas, žygiavo į viršūnių konferenciją, kurią Sovietų Sąjungos diktatorius Nikita Chruščiovas sugriovė jai dar neprasidėjus.

IŠ TOLIMŲJŲ HAWAJŲ

A. JENKINS, Hawajuose.

Senelių suvažiavimas

Pradžioje gegužės mėnesio Honolulu mieste įvyko Hawajų valstijos visuotinis senelių suvažiavimas, kuriame dalyvavo virš 500 ir aptarė nepavydėtiną savo būklę. Pasirodo, kad Hawajuose yra per 30 tūkstančių virš 65 metų amžiaus žmonių, apie trečdalis jų gyvena savistoviai, kita tiek kenčia nedidelį, o 5% yra labdarinių įstaigų priežiūroje.

Šitas suvažiavimas įvyko pagal reikalavimą prezidento Eisenhowerio, kuris davė tokius pat nurodymus visoms valstijoms, ir tokie suvažiavimai vyksta po visą šalį, o kitų metų sausio mėnesį įvyks visuotinis visos šalies senelių suvažiavimas Washingtono. Hawajai turi teisę siųsti 11 atstovų į Washingtoną ir numatoma, kad šis žodžių autorius ten dalyvaus.

Pas mus Kauai saloje senelių klubas įsisteigė prieš 6 metus ir „Keleivio“ skaitytojams jau šiek tiek žinomas, nes apie jo veiklą buvo kelis kartus rašyta. Vietos senelių klubas nebuvo pasimokęs kalnus nuversti, neįgė stebuklų vykdyti o vien tik ramiai san veikė, ugdydamas savo organizaciją, gilindamas žmonių kumo jausmą ir reikalui esant ištiesdamas pagalbos ranką. Gi šio valstijos konvencijoj mūsų grupei buvo lemta suvaidinti bene žymiausią rolę.

Nuo pat pradžios per šitais 5 metus vietos senelių organizacijoj buvo pavyzdingas susiklausymas nepaisant skirtingų tautų, rasų, religinių įsitikinimų ir politinių nusiteikimų. Visi glaudžiai bendradarbiavo, kiek galėdami veikė ir turėjo vienintelį dalyką savo mintyje, tai viens kitam kuo tik galima padėti. Tik paskutinį metų tapo pajusta nesklandumas, tarpusavio trimumas.

Pakalbinkim draugus ir kaimynus užsiskirti „Keleivį.“ Kaina metams tik \$4.00

Apsivalyta nuo Kremliaus agentų

Kova prasidėjo mūsų Kauai saloje, o ji baigėsi Honolulu visuotinėje senelių konvencijoje — komunistų agentai tapo išvilkti aikštėn, numaskuoti ir išmesti laukan. Mūsų klubo prezidentas Forrest Knapp, iš profesijos protestantų tikybos dvasiškis, per daugelį metų ėjo generalinio sekretoriaus pareigas Jaunų Vyrų Krikščionių Susivienijime (YMCA), turi apšiai patyrimo visuomenės veikloje, plačiai žinomas ir garsinamas įtakingas žmogus. Jis gerai nusimano apie visas tikybas ir jų veiklą, bet neturi nei menkiausio supratimo apie fanatišką komunistų tikybą, Kremliaus agentų veiklą ir iš to visai žmonijai gresiantį pavojų.

Prieš keletą mėnesių mūsų klubo prezidentas perdažnai pradėjo mane lankyti ir bandė įkalbėti, kad mums reikiai praplėst organizacinę veiklą, kad reikia glaudžiau bendradarbiauti su Kremliaus agentu Harry Bridges vadovaujama laivakrovinių unija ir iš to būsiame daug naudos. Kadangi per daug man gerai žinomi Kremliaus agentų planai, jų veikla, visokie pasisukimai, iš vidaus grėžimai ir pražūtingi jų siekiai, todėl šis senas pamokslininkas neįstengė palenkti manęs naujon vieron.

Kuomet tapo paskelbta šaukimas konvencijon ir pradėta verbuti atstovai, teko pastebėti komunistų spaudoj žinutę, kad tolakai nuo mūsų viename kaimelyje tapo suorganizuotas naujas pensininkų skyrius ir išrinkta delegacija į konvenciją.

Kas išrinkta delegatais, nepažymėta, tik tilpo to naujo skyriaus atvaizdas, iš ko mums paaiškėjo, kad didžiulia to skyriaus narių yra mūsų klubo pilnateisiai nariai ir iš to jau aišku pasidarė, kad ten įvykdytas komunistinis švindelis.

Susaukėm specialų klubo susirinkimą, kurfame vyko

karštų ginčų ir priėjom bendrą išvadą, kad negalima turėti nieko bendra su komunistų agentais. Išrinkom ir pasiuntėm 5 delegatus į konvenciją.

Kas dėjos Kauai saloje ir mūsų senelių klube konvencijos ruošėjams Honolulu mieste buvo dalinai žinoma ir to dėl mums buvo pranešta atvykti konvencijon dieną anksčiau. Kodėl? Nežinojome.

Nuvykę atradome konvencijos ruošimą tiek sudėtingai, taip ten viskas komunistų maišas buvo suvartyta, kad bereikėjo tik užrišti. Trumpai pasitarus, buvo viskas nuodugnai pertvarkyta. Visų pirma nutarta pašalinti komunistų vyriausią vadovę ponitę McElrath su visais jos leitenantais iš konvencijos atskingų pareigų ir apie tai buvo painformuota spauda. Prieš konvencijai prasidėsiant rytinė spauda didžiausiomis raidėmis rašė, kad komunistai iššiuoti iš senelių konvencijos.

Konvencijos eiga ir tarimai

Gegužės 6 d. 8-tą val. ryto konvencija prasidėjo puikiausioje nuotakoje. Pirmaučiausiai sugiedota Amerikos himnas, po to katalikų tikybos vyskupas J. J. Sweeney sukalbėjo invokaciją. Honolulu miesto meras Blaisdell oficialiai sveikino dalyvius ir nuosirdžiai linkėjo konvencijos darbams geriausios sėkmės.

Sekantis kalbėjo iš Kalifornijos senelių susivienijimo generalinis sekretorius L. Kuplan, nurodė kaip jų valstijoj tvarkosi seneliai ir davė gerų patarimų hawajiečiams.

Bene įdomiausią kalbą pasakė senutė dr. Wilma Donahue iš Michigan valstijos universiteto.

Konvencija buvo suorganizuota šitaip: erdvoje salėje sustatyta 25 stalai, aplinkui 20 sėdynių, kiekvienas teisėtas dalyvis užsiregistruodamas gavo stalo numerį ir sėdynės vietą. Prie kiekvieno stalo buvo iš anksto paskirtas raštininkas, per kurį galėjai duoti bet kokią klausimą konvencijai, klausimai buvo viešai perskaityti ir rimtai atsakyti. Tokiu būdu kiekvienas gavo progą pasisakyti, buvo išklaustas ir kiekvieno patiktos mintys automatiskai per diktafoną užrašydavosi. Aišku, iš to visko būtų išėjusi ne seneliams naudinga konvencija, o vien tik komunistinis jovalas Kremliaus naudai.

Nutarta, kad kiekvienoje saloje būtų įsteigtas seneliams kultūros centras, kad kas neišgali, būtų apmokyti pastoge, reikalinga prieglauda ir medicinos pagalba.

Konvencija buvo sklandi, vieninga ir turininga. Konvencijai baigiantis tam tikri dalyviai buvo išaukti atsistoti, jų tarpe ir šių žodžių autorius, ir jiems buvo pasakyta užsitarnautų komplimentų ir kiekvienas jų buvo palydėtas plojimais.

Kas savaitė

Aukštai, bet kiek aukštai?

Rusai numušė vieną Amerikos lėktuvą, kurs skrido 65,000 pėdų aukštumoje. Tuo pat metu rusai paleido savo naująsias „sputnikas“, kuris bėgioja aplink žemę 186 mylių aukštumoje ir kas 91 minutę ar kiek retėliau pasirodo virš Amerikos ir kitų kraštų, bet to rusų sputniko niekas nesiškesina numušti. Kodėl?

Žemės palydovus ir dargi tokius, kurie neabejojamai fotografuoja „debesis“ ir ką nors kitą, laido ir Amerika ir niekas, net ir Nikitos rusai, nesikėsina jų numušti. Kodėl?

Žemės palydovus aukštumoje kol kas dar negalima numušti, jie skraido per daug aukštai, bet jei ir būtų galima tą padaryti, šiuo tarpu gal niekas neskubėtų to daryti, nes erdvė dar nėra pasisavinta ir todėl priklausosi visiems.

Bet ilgainiui turės iškilti klausimas, kiek aukštai valstybių suverenitetas siekia? Jūros irgi yra „laisvos“, bet kelios mylios palei pakraščius yra jau seniai pasisavintos. Kiek toli į jūrą siekia valstybių suverenitetas dabar dar eina ginčai, bet principo dėl jūrų laisvės ginčų nėra. Tas pats klausimas teks išsiaiškinti ir dėl valstybių suvereniteto ir aukštį.

Kol prie tokio susitarimo preis, tol girdėsime rusų protestuojančius kacių koncertus dėl lėktuvų 65,000 mylių aukštumoje ir nemažiau garsius pasigyrimus dėl šnipo „sputniko“ 186 mylių aukštumoje

9,000 mylių...

Sovietų Rusija ne taip seniai bandė vieną raketą ir numetė ją arti 8,000 mylių. Dėl to rusai džiaugėsi ir tarėsi įrodė savo „raketinį“ pranašumą.

Pereitą savaitę amerikiečiai iš Floridos paleido raketą, kuri nuskrido 9000 mylių ir įrodė, kad iš Amerikos galima pasiekti visas Sovietijos vietas. Amerikos raketą, nuskrido per Atlanto vandenyną, pro Pietų Afrikos pietinį galą ir nukrito Indijos vandenynė jai numatytoje vietoje.

Idomu, ar Maskva dėl šito dalyko taip pat šūkaus, kaip ji klykavo dėl savo raketos nulėkimo 7,800 mylių?

O gal tyla gera byla?

Amerikos raketą, kaip ir rusų naujausias žemės palydovs, buvo skiriama viršūnėms pasveikinti. O viršūnėms supliuškus, raketą visvien primins Chruščiovo bendradarbiams, kad raketą gali laidyti ne tik Rytai, bet ir Vakarai...

Laimėtojas?

Massachusetts senatorius J. F. Kennedy laimėjo visus nominacinių balsavimų konvencijos. Laimėjo New Hampshire, Wisconsin, Indiana, Maryland, Oregon, W. Virginia ir Nebraskos valstijose.

Bet ar jis dėl to laimės ir Los Angeles? Tą klausimą spauda pradeda gyvai svarstyti, o demokratų partijoj jaunas Massach-

usetts senatorius neabejojamai pasidarė rimtas pretendentas į kandidato vietą.

Bet nominacinių balsavimų laimėjimai visvien dar neužtikrina Kennedy laimėjimą demokratų partijos konvencijoj. Nominaciniai balsavimai vyksta tik keliose valstijose, o valstijų yra 50! Be to, nominaciniuose balsavimuose paprastai dalyvauja tik mažas nuosimtis balsuotojų, todėl jie vargu parodo kandidatų tikrąjį „svorį.“ Konvencija gali ir nominacinius balsavimus ir nekreipti dėmesio, todėl dėl sen. Kennedy laimėjimo vis dar per anksti kalbėti.

Bet 7 kartus čempionas, tai jau jėga, o, be to, jis apvalė kiek ir varžytynių lauką, jo pastangom du norėjusieji būti kandidatais vyrai atsisakė varžytis, tai senatoriai H. Humphrey ir Wayne Morse.

Kur dėti dovaną?

Viršūnių konferencijoje Paryžiuje Nikita Chruščiovas ne tikai iškoliojo prezidentą Eisenhowerį, bet jį ir „nubaudė.“ Nikita atšaukė pakvietimą prezidentui lankytis Sovietų Rusijoje. Prezidentas jau buvo apsišprendęs lankytis Maskvoje birželio 10 d.

Atšaukti pakvietimą yra „bausmė“ ir „Aikis“ buvo nubautas už „Dovido kempės dvasios“ pirmlaikį pagimdytą. Dabar ir ta „dvasia“ ir pakvietimas atvykti pasisvečiuoti nuėjo niekais. Dvasia išsidvėję, pakvietimas atšauktas, paliko tik siūly galus paslėpti...

O tų galų esama. Ana, Amerikos ambasadoje Maskvoje yra brangus laivukas, kurį prezidentas norėjo padovanoti Nikitai. Laivukas užima vietą, painiojasi visiems po kojų, bet kur jį dėti? Protinga būtų jį paragauti ir Ameriką ir čia parduoti, bet diplomatai iki tokio prozaiško sprendimo nedasigalvoja. Matomai, jie tikisi laivuką padėti į sudužusių vilčių muziejų.

Vatikanas balsas

Amerikoj daug kalbama, ar geras katalikas gali būti nepriklausomu nuo Vatikano šalies prezidentu? Didele daugumoj protestantiškam kraštui tas klausimas nėra nei tuščias, nei bereikšmis. Čia juk veikia daug įstatymų, kuriuos Vatikanas ir visa katalikų bažnyčia atmeta.

Pereitą savaitę tuo klausimu paėmė žodį Vatikano organas ir „autoritetingai“ išaiškino, kad katalikas savo privačiame ir viešajame gyvenime (elgesyje) turi laikytis bažnyčios ierarchijos nurodymų!

Vatikanas p a s i s a k y m a s yra labai aiškus, nors vėliau kas tai Vatikane ir bandė aiškinti, kad „autoritetingai“ paremtas pasisakymas buvo taikomas ne Amerikai, bet tik tiems kraštams, kur esą daug komunistų, bet kam reikia, tie suprato.

Kard. Cushing „tikybos klausimą“ buvo išvares per duris, bet jis vis čia.

J. D.

KAS NIEKO NEVEIKIA
TO NIEKAS NEPEIKIA

Amerikos Lietuvių Gyvenimas

KAS SKAITO, RASO
TAS DUONOS NEPRASO

KAS GIRDĖTI CHICAGOJE

Lietuvos paviliono reikalai arba St. Anthony Savings and Loan Ass., 49th Court, Cicero 50, Ill., Account No. 15530, Lith. Pavilion.

Zalčio mūšio ir Dariaus-Girėno minėjimas

Šios sukaktys bus minimos kartu, to dėl šiam reikalui yra sudarytas vienas šitokios sudėties komitetas: Pirm. dr. S. Biežis, vicepirmininkai Fr. Gray ir A. Reklaitis, fin. sek. A. Valonis, izd. C. Grincevičius, spaudos ir inf. sek. J. Vaitėnas, sekr. A. Gintneris, posto atst. V. Rumčikas, lietuvių org. parado vadovas J. Gaizutis ir tt.

Lėšų reikalinga ir šitam reikalui. Išsiųsta daug aukų lapų. Tikimasi, kad lietuvių visuomenė suprads, kad šių minėjimų svarbą prisidės savo centu.

Mokė šokti tautinius šokių

LB apygarda surengė kursų tautinių šokių mokytojams paruošti.

Bendruomenės gegužinė

LB apygardos gegužinė bus birželio 26 d. Bučo darže. Kiekviena apylinkė turės savo stalą, o ką jos ant tu stalų pasidės ir kaip juos papuos, pamatysime atsilankę i gegužinę.

Gimnazijai reikia lėšų

Vasario 16 gimnazijos lėšų telkėjas A. Gulbinskas praneša, kad toji gimnazijoje mokosi 120 mokinių, kuriuos moko 12 mokytojų. Tokias gimnazijas Vokietijoje turi lietuviai ir lenkai. Lenkų gimnazija dėl lėšų tiek vargo neturi, kaip mūsų, nes lenkai dosniau savąją mokyklą remia. A. Gulbinskas prašo lietuvių ko dosniau šelpti tą vienintelę aukštesniąją lietuvišką mokyklą Vokietijoje.

Yra ir tokių

"Garsus muzikas" iš naujųjų ateivių atskubėjo "Vilniai" i pagalbą padėti surengti parodą, kuriai pasikolipo gaidų ir knygu. Dabar tas "draugas-muzikas" pagirtas tarp vilniečių ir pagarbintas jo vaisius mūsų priešų komunistų.

Kitas "štukorius" su diplomais ir laipsniais (ne karšiais) irgi "svarbiu reikalui" nukuprino i "Vilnij" ir joje paskelbė savo pasiūlymus.

Leonas Mockevičius

SVEIKINA DIDVYRIUS

Prezidentas Eisenhoweris sveikina Sharon Lois Boone, 17 metų, iš Independence, Wis., išeitęs jai "Young American" medali už didvyriškumą. Greta jos stovi Neil Walter Lorenson, 15 metų, iš Waterbury, Conn., kuris gavo panašų medalį. Sharon išgelbėjo 4 vaikus iš degančio namo, o Neil išgelbėjo vandenynė skęstančią 10 metų mergaitę

HARTFORD, CONN.

Turėjom du gerus parengimus

Paskutiniu metu turėjome du tokius parengimus, kokių buvome išsiilę.

Gegužės 7 d. buvo kompoz. J. Gaidelio vadovaujamo Bostono choro koncertas. Gražių balsų dainuojamų dainų galėjai klausytis išties naktį ir nebūtų nusibodę.

Choro vadovui ir visam chorui reikia tarti didelį aciu.

Koncertą parapijos salėje rengė skautai.

Lietuvių Piliečių Klubas 50 metų sukakties proga gegužės mėnesio 14 dieną klubo salėje matėme "Vienagūnį", operetę, kurią pastatė Worcesterio Meno Ratelis, J. Beinorio vadovaujamas. Gerai dainavo ir vaidino. Visus prijuokino humoristas L. Jakubauskas.

Bus jauni gegužinė

Hartfordiečiai, dar nepamiršę koncerto ir operetės, jau vienas kitam pasakoja apie SLA 124 kuopos gegužinę, rengiamą birželio 5 d. Lietuvių parke East Hartford. Tai būsianti ši pavašarį pirmoji gegužinė Connecticut valstijoje. Visko jie ten žada—būsia ir muzikos, ir šokių, ir užkandžių ir gėrimų, o jau karštų "suniukų" tikrai nepritrūks. Pamatysime.

Luckienė

BROOKLYN, N. Y.

Iš LDD 7 kuopos susirinkimo

Jis buvo gegužės 8 d. Bručo salėje. A. Buivydienė davė balandžio 23 d. margučių vakaro apyskaita. B. Spudienė padarė pranešimą apie paskutiniuosius Lietuvių Tarybos posėdžius, kuriuose buvo

svarstyta jos pirm. A. Varono kelionė i Vilnij. Jis dėl tos kelionės turėjo pasitraukti iš pirmininko pareigų.

Šitas klausimas šiame susirinkime nebuvo apsvaistytas, bet nebus vėlu tas ir kitame susirinkime padaryti.

Vasaros metu kuopos susirinkimų nebus, nebent būtų koks labai svarbus reikalas, kurio viena valdyba nenorėtų spręsti.

Tas pats

CLEVELAND, OHIO

Gegužės 7 d. su žmona nuvykau iš Oberlin i Clevelandą pas gerus prietelius Akelačius. Tą pačią dieną gavome pamatytį Jeronimo Ignatonio paruoštą "Vestuvės", kurias čia atvežė iš Chicago's Meno Ratelis "Dainava".

Man labai patiko. Viskas buvo mela ir gražu: i mūsų tautiniai drabužiai, ir dainos, ir šokiai.

Garbė už tai to Ratelio jaunimui ir jo vadovams.

Engineers Building salė buvo beveik pilna, nesigailėta plojimų, gėlių atnešta ne vienas didelis krepšis. Taigi clevelandiečiai šiltai priėmė ir išlydėjo svečius.

Mane džiugino dar vienas dalykas: Programą skaitydamas tarp daugybės pavardžių ir vardų teradavos vieną antrą sudarkytą.

Šia proga noriu padėkoti tik savo bičiuliams Akelačiams už malonų priėmimą, bet taip pat Valiui ir Laniauskui už parodytą nuoširdumą.

A. Zamčickas

BRITAIN, CONN.

Ar jau ruošiatės piknikui

Jau buvo priminta, kad birželio 19 d. Belview Grove sode Waterbury bus SLA 4-sios ir Sandaros apskrčių piknikas. Atsiminkite tai ir ruoškitės. Visų kuopos narių pareiga pasirūpinti, kad piknikas būtų sėkmingas. Iš anksto pasirūpinime, kad bus galėtų nuvežti norinčius važiuoti. Tikėsime, kad ir ši kartą tuo rekalu visą našta ant savo pečių pasiims p. Neimienė.

Pranas Naunčikas

WORCESTERIO NAUJIENOS

Vyčių koncertas

Gegužės 15 d. Vilniaus Aušros Vartų parapijos salėje vyčių 116 kuopos choras, kuriam vadovauja vargonininkas Vincas Burdulis, dainavo neblogą koncertą. Buvo sudainuota 13 dainų, iš jų 10 kitur atvykusių. Turėjo me svečių net iš Kalifornijos.

Seimininkės M. Šerkšnienė, E. Hermanienė ir E. Urbonienė rūpestingai svečius vaišino skaniais valgiais, o vyrai—Leonas Šerkšnys, Kazys Urbonas ir Kazys Hermanas rūpinosi, kad niekas troškulo nejauštų.

Vėliau atsirado ir muzika, kas norėjo, galėjo smagiai pašokti.

Nariai L. Šerkšnys, M. Steponavičienė ir J. Spurgienė, norėdami sustiprinti kuopos iždą, padovanojo kelis daiktus, kurie buvo paleisti loterijon, ir tuo būdu kasa laimėjo kelis dolerius.

Gegužinę reikia laikyti pavykusia. Iš daugelio svečių teko nugirsti reiškiant, pageidavimą, kad panašių parengimų būtų dažniau.

Kitas kuopos susirinkimas bus birželio 11 d. 2 val. popiet pas B. Calmaną (1322 Pineda Ave, Cocoa).

Naujas "Bungalow" šeimininkas

Lietuvių Piliečių Klubas vasarnamio "Bungalow" šeimininku išrinktas žinomas veikėjas Juozas Pupka.

Vasarnamis yra Quinsigamond ežero saloje, labai gražioje vietoje, to dėl čia vasarą atvažiuoja ir daug svetimačių.

Serga

Sv. Vincento ligoninėje gydosi Juozas Jasiukonis, Mykolas Tamošiūnas ir Petras Janulevičius.

Baltos skryniaus vadovybė

Pirmininku išrinktas Stasys Jasutis, vicepirm. Juozas Glavickas, sekr. Povilas Babickas, izd. kun. Justinas Steponaitis.

SLA 57 k. valdyba pasikeitė

Mirus buvusiam SLA 57 kuopos sekr. A. Kriaučiui, jo vieton išrinktas J. Krasinskas.

Dabar kuopos valdyba yra šitokios sudėties: Pirm. Vincas Mitrikas, sekr. J. Krasinskas, fin. sek. Alek. Kriaučiulytė, Lendraitienė, izd. Jonas Dvareckas, izdo globėjai Kleofas Zurlis ir Juozas Glavickas, organizatoriai Antanas Tomkus ir Jonas Dvareckas, tvarkdarys Antanas Katinas.

Bugnų ir trimių koncertas

Gegužės 13 d. Sv. Kazimiero parapijos salėje vietos lietuviškai surengė bugnų ir trimių koncertą. Jie gražiai atliko programą.

J. Krasinskas

Streikai Mass. valstijoje

Massachusetts valstijoje pernai buvo 264 streikai, kurie palietė 73,100 darbininkų. Viso labo streikuota 1,457,400 darbo dienų. Skaicius didelis, bet palyginus jį su bendru darbo dienų skaičiumi, jis tesudaro vos penktąją procento dalį.

LAWRENCE, MASS.

Naujas klubo šeimininkas

Klubo šeimininkas Rapolas Mikolaitis, išstarnavęs du metus, atsisakė, ir išsikėlė gyventi i Cambridge, Mass. Jo vieton išrinktas Jokūbas Shupetris. Sėkmės jam!

Moterių Klubas paminėjo Motinos dieną

Moterių Klubas Motinos dienos proga gegužės 7 d. surengė vakarienę, kurioje dalyvavo apie 150 asmenų. Buvo ir neilga meninė programa, pasakyta eilėraščių, padainuota. Visų nuotaika buvo gera.

Nesimė ištiko T. Shimkonienė

Teofilę Shimkonienę, einančią skersai gatvę, trenkė automobilis ir sulaužė ranką. Ligoninėje suteikus pagalbą, ji dabar gydoma namuose dukters prižiūrima. Linkiu greitai pasveikti.

U. Kievienė su dukra Kalifornijoje

Uršulė Kievienė su dukra Julija Carlisle išvažiavo i San Bernardino (Kaliforniją) dalyvauti savo anūko Joseph Kievos vestuvėse.

Ten pasisvečiavusios jos mano aplankyti kitas įdomesnes Kalifornijos vietas, o grįždamos sustoti Chicagoje, New Yorke.

Linkiu joms gausių ir gražių išpūdžių.

M. Stonie

TORONTO, ONT.

Bėdoje pažino ir pamėgo Keleivį

Mano geras draugas Ignas Budrys nelaimėje surado savo draugą—"Keleivį". Praeitų metų Kalėdų išvakarėse Ignas darbovietėje nukrito nuo kopečių ir nusilaužė koją. Ligoninėje jam teko išbūti kelis mėnesius. Kadangi lūžimas buvo nepaprastas, tai kaulą laužti teko ne vieną kartą. Ignas gavo daug kentėti, be rementų jis negali ir dabar apsieiti.

Dabar jis gydoma namuose, yra vienišas, aš jį aplankau, bet dėl darbo sąlygų negalėjau ir negaliu to dažnai padaryti, bet aš, per jo šeimininką pasiūsiu da v a u jam Keleivį. Aš neskatinu jo Keleivį skaityti, atspėjau jo kito laikraščio negalys atsisti.

Ignas tuo būdu susipažino su Keleiviu, pamėgo jį ir štai dabar davė man \$4 ir pasakė:

"Antanai, tu senas Keleivio skaitytojas, sutvarkyk taip, kad Keleivis mane nuolat lankytų".

Aš sutikau tą padaryti ir su šiuo laišku siunčiu 4 dol. Be to, Ignas prašė pasveikti Keleivį 55 metų sukakties proga palinkėti jam gyvuoti dar 55 metus ir kovoti su visokiomis visuomenės ligomis.

Antanas Vyšniauskas

Pakalbinkim draugus ir kaimynus užsisakyti "Keleivį." Kaina metams tik \$4.00

AMERIKOS IDOMYBĖS

Parašyta S. MICHELSONO važiuojant pažiūrėti Amerikos. Joje aprašoma:

Apie kelionę Aliaskon; Vaizdai nuo Atlanto iki Pacifiko; Darbininkų fabrikai Vakaruose; "Proletariato diktatūra"; Ispūdziai i Kalifornijos; Raudonmedžių imperija; Apie Hollywoodo žvaigždes; Kaip lietuvis vyna daro; Amerikos dykumos; Mirties klonis; Suakmenėjus miškas; Yellowstone Parkas su verdančiais šaltiniais, meškomis ir tt.; Grand Canyon tarpekis; Ispūdziai i Meksiką; Eulių kova; Pas mormonus: jų tikyba, praeitis ir dabartis; Ešeras, kuriame žmogus neksta; Neišmatuoti Texas valstijos turtai; Floridos vaizdai; Jaunystės šaltinis; Kaip gyvena rezervatų indėnai; Nuostabių požemių urvai; Upė po žeme; Žuvis be akių... Ir daug, daug kitų idomybių! Su gražiais paveikslais.

Knyga jau išėjo. Užsakiusiems knygą tuoj pat siunčiame. Kaina 75 centai.

"KELEIVIS"

636 East Broadway So. Boston 27, Mass.

SOPHIE BARCUS

RADIJO VALANDA
Visos programos iš WOPA.
1490 kil. AM 102-7 FM
Kasdien: nuo pirmadienio iki
penktadienio 10-11 val. ryto.
Šeštadienį ir sekmadienį
nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto
VAKARUSKOS: pirmad. 7 val. v.
Tel.: HEEmlock 4-2413
7159 S. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO 29, ILL.

Pranas Naunčikas

Iš Pavergtos Lietuvos

Aukščiausias pastatas

(E) Naujieji Kultūros ir Technikos rūmai Klaipėdoje, kuriuos numatoma užbaigti 1962 metais, bus 9 aukštų ir turės 30 jardų aukščio bokštą. Juose bus įrengtos kino, koncertų, sporto ir studijų salės, kuriose vienu metu sutilpti virš 5,000 žmonių.

I. Šternas Vilniuje

(E) Garsusis Amerikos smuikininkas Izaokas Šternas, išvykęs iš Sovietų Sąjungą koncertuoti, du koncertus duos ir Vilniuje.

Auksas bonkoje

(E) Ukmergės rajono Nadelių pradžios mokyklos mokinys, po pamokų su kitais auklėtiniais besodindamas medelėnų, atsimušė kastuvu į bonką. Bonkai sudužus, pasipylė cariniai auksiniai rubliai.

Nuomojami Moskvičiai

(E) Vilniaus Auto transporto kontoros Nr. 7 vyr. inž. A. Majauskas sako: „Pradedame gyventojams nuomotuoti lengvasias mašinas. Kol kas turime 10 „Moskvičių“. Iki šių metų pabaigos numatome turėti 60 automobilių—„Moskvičių“ ir „Volgų“. Mašinos išnuomoja tik tiems, kurie turi profesingus ir administracinius rekomendacijas. Nuoma kainu 29 rubliai parai, mėnesiui—440 rublių. Pristatę mašiną, klientas moka 29 kapeikas už pravažiuotą kilometrą. Pirmieji nuomototojai: Vilniaus likerių ir degtinės gamyklos darbuotojas Uchaciovas, inž. A. Sirgedas, gydytojas V. Jagminas ir kiti.

Užkastas lobis

(E) Šiaulių rajono Čibrių apylinkėje, Laukaičių kaime buvo kalbama, kad kaime gale esąs užkastas lobis. Pinigus esą užkasęs kaimo gyventojas Jurgio Kazakauskas, šiuo metu 80 metų senelio, tėvas, taupes juos iš baudžiavos išpirkti. Daug kas bandė surasti lobį, bet vis veltui. Ir tik šiomis dienomis du traktorininkai ardami lauką iškasė molinį puodą su monetomis.

Rasta virš 4,00 Lietuvos, Lenkijos ir kitų kraštų monetos. Dauguma monetų nukaltos 17-jo amžiaus antroje pusėje. Monetos perduotos Šiaulių „Alkos“ istorijos ir etnografijos muziejui.

Išvyko į Japoniją

(E) Gegužės 9 d. 7 lietuviai išvyko turistinėm kelionėm po Japoniją. Ten jie išbus 13 dienų ir Kinijoje 9 dienas.

Turistų tarpe rašytojas-enciklavistas Gudaitis-Guzevičius, dainininkė Trečikienė, muzikos mokytoja Krassauskaitė ir kiti.

Kauno elektrinės energija vis toliau pasiekia

Kauno hidroelektrinės įėjimo laidai nutiesti iki Klaipėdos. Neseniai iš tos įėjimo elektrą padėjo gauti Alytus. Tiesiamos aukštos įtampos linija į Ukmergę. Vėliau prie Antalieptės prie Kauno stoties bus prijungta ir Utena.

Elektros perdavimo linijos bus nutiestos iš Kėdainių į Airiogalą, iš Tytuvėnų į Kelmę. Šiais metais bus pradėti aukštos įtampos elektros linijos Šiauliai-Ryga statybos darbai.

Kanados sportininkai žais Vilniuje

(E) Kanados futbolo rinktinė komanda šią vasarą viešės Sovietų Sąjungoje, kur sužais eilę rungtinių. Ta proga ji užsuks ir į Lietuvos sostinę Vilnių, kur rugpjūčio 18 d. susitiks su Lietuvos futbolo meistrų-Vilniaus Spartako komanda.

200 nori aplankyti Lietuvą

Pasak Lietuvos Dr. Jos su Užsienių Rysiams Palaikyti pirmininko P. Ratomskio pranešimo Jungtinėse Amerikos Valstybėse jau užsirašę daugiau kaip 200 lietuvių, norinčių aplankyti Lietuvą. Esą laukiama svečių iš Anglijos ir kitų kraštų.

ATREMKIME KOMUNISTŲ MELUS

New Yorke įsteigta Pabaltijos Valstybių Laisvės Taryba, kurios pirmininku išrinktas Vaclovas Sidziškauskas. Ji paskelbė atsisakymą į visų šalių pabaltiečių ryšių su Pabaltijos pagrobimo 20 metų sukaktimi. Atsisaukime raginama tąją sukaktį minėti kiek galint bendromis trijų Pabaltijos tautų žmonių pastangomis.

Atsisaukime primenama šios sukaktuvinės datos: 1940 m. birželio 15 d. sovietų karinės pajėgos užėmė Lietuvą, o birželio 17 d. Latviją ir Estiją.

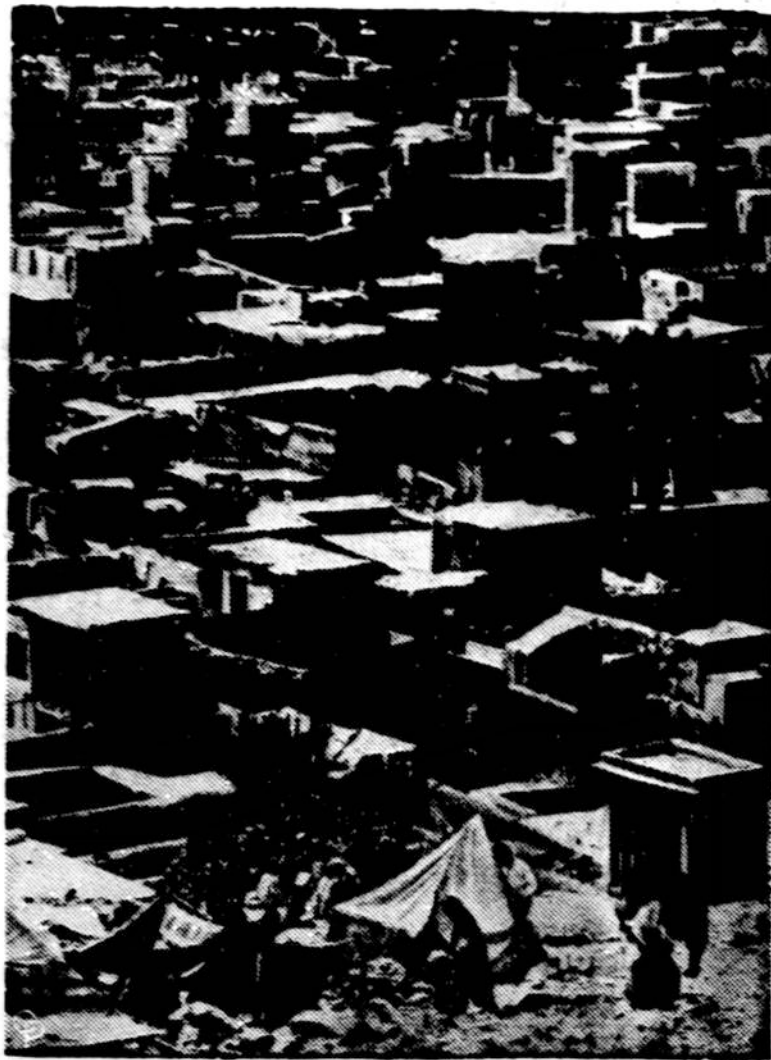
1940 m. liepos 14-15 dienomis buvo įvykdyti tariami „rinkimai“ į liaudies seimą.

1940 m. liepos 21-22 dienomis „liaudies seimai“ priėmė Maskvoje sudarytas rezolucijas, pranešdamos Lietuvai, Latvijai ir Estijai įjungti į Sovietų Sąjungą.

1940 m. d. rugpjūčio 3 d. Sovietų Sąjungos Aušė. Taryba nutarė įjungti Lietuvą, rugpjūčio 5 d. Latviją ir rugpjūčio 6 d. Estiją į Sovietų Sąjungą.

„Tų skaudžių ir tragiškų sovietinės agresijos neteisėtų aktų dvidešimtmečio sukaktį turime mes, laisvieji lietuviai, latviai ir estai tik kamai prisiminti. Mes turime priminti pasauliui Sovietų imperalizmą ir klastą bei sovietinės okupacijos ir prievartinio sovietinimo padarinius, taipgi mūsų tautų pasipriešinimą okupanto užmačioms bei nepalaužiamą ryšą atskovoti nepriklausomybę ir laisvę. Ta proga turime taip pat priminti pasauliui mūsų tautų įsąjaukimo plitimui sulaukyti ir Vakarų Europos laisvei apginti. Juoba, kad sovietiniai pavergėjai už grobtouose kraštuose organizuoja „išlaisvinimo iš buržuazinės ir kapitalistinės vergijos“ šventes ir vers pavergtąjį lietuvi, latvi ir estą garbinti pavergėjų, dėkoti už pavergimą ir nepriklausomybės sutrypimą.

PO ŽEMĖS DREBĖJIMO

Balandžio mėnesį žemės drebėjimas Irane iš 17,000 vieno miesto gyventojų į kapus nuvarė virš 2000. Čia matome to miesto namus be stogų ir svirduliojan-

BOSTONO LIETUVIAI

ISTRAUKOS IS S. MICHELSONO RUŠIAMOS KNYGOS
„LIETUVIŲ ISEIVIJA AMERIKOJE“

(Tęsinys)

1914 metais South Boston pasirodė ir ketvirtas laikraštis. Tai buvo „Ateitis“, kurią pradėjo leisti prieš „Keleivį“ susitarę dešinieji jo kaimynai. Redaktorium buvo pakviestas poetas Julius Baniulis. „Ateičiai“ pasirodžius, dešiniųjų stovykloje buvo daug džiaugsmo, nes tikėtasi nukovoti „Keleivį“ ir socialistus.

Bet neilgai „Ateitis“ kovojo. Redaktorius Baniulis buvo laisvamaniškai nusiteikęs inteligentas ir pradėjo rašyti Dievą su mažąja „d.“ Kilo didelis triukšmas. Kun. Tamas Žilinskis tuojau įsakė katalikams iš „Ateities“ pasitraukti ir uždraudė ją skaityti. Pasilikę vieni „tautiečiai“ nepajėgė laikraščio išlaikyti. Baniulį jie pašalino, o jo vieton pasikvietė redaktorium A. Rimką, kuris buvo neseniai iš Lietuvos atvykęs. Sudėjo daugiau pinigų ir pradėjo leisti „Ateitį“ tris kartus per savaitę. Tas visai jį pribagė ir 1918 metais jį sustojo.

Lietuviai, kaip darbo žmonės, daugiau pritardavo socialistams, kurie kovojo už darbininkų būklės pagerinimą, to dėl ir socialistinės dvasios „Keleivis“ visada turėjo daugiau draugų. Vadinamieji „tautiečiai“ darbininkų reikalais nesirūpino. Jų srovė susidėjo iš smulkių biznierių ir neturėjo nieko darbo žmonėms pasiūlyti. Jų šūkis buvo: „Būkim lietuviais, remkim

šiai sovietinei prievartos ir melo propagandai atremti mūsų uždavinys—laisvajam pasauliui parodyti tikrąjį okupanto veidą ir pavergtųjų ryšą laisvei atgauti“.

Taryba numatė išleisti atitinkamos literatūros sveikomis kalbomis, kurioje bus aiškinama, kad Pabaltijos tautos prieš jų valią pavergtos ir kad jos siekia laisvės ir nepriklausomybės.

Taryba ragina, kur nėra nuolatinių bendrų pabaltiečių organizacijų, sudaryti tam reikalui bendrus lietuvių, latvių ir estų komitetus.

„Sandara“ ėjo So. Bostone nuo 1918 iki 1927 metų ir pasibaigė bankrotu. Jos spaustuve kreditoriai pardavė iš varžytynių; kai kurias mašinas ir raides nupirko „Keleivio“ administratorius, ir kai kurie dalykai dar buvo išvežti Chicago. Tenai sandariečių organas buvo atgaivintas ir eina iki šiol.

Vėliau išsikėlė iš So. Bostono ir „Darbininkas“, liko tik vienas „Keleivis“ ir jau po Antrojo Pasaulinio karo pradėta leisti „Lietuvių Enciklopedija“.

Kolonija nusistovėjo

Iš to, kas aukščiau pasakota, skaitytojui galės jau būti aišku, kaip anais laikais atrodė Bostono lietuvių kolonija. Mūsų čia kūrėsi, organizavosi, švietėsi ir visada sielojosi savo senosios tėvynės likimu, nes beveik kiekvienas tikėjosi tenai grįžti. Nepriklausomai Lietuvai atsikūrus, pradėjo atvykti Amerikon visokių svečių nebuvalių pinigų rinkti. Bostoniečiai broliškai juos priimdavo, vaišindavo, padėdavo jiems aukas rinkti ir patys savo dolerių jiems nesigailėdavo. Kartais net ir susipešdavo, nes kiekviena grupė stengėsi pralenkti kitas, kad galėtų daugiau Lietuvai pasitarnauti.

Toks buvo ūpas Lietuvos Respublikai atsikūrus, toks noras jai padėti. Ypač aukštai pakilo šviesios viltys, kai 1926 metais Lietuvoje susidarė demokratinė vyriausybė su dr. K. Grinium ir M. Slezevičium priešaky. Deja, tos viltys greit užtemo ir lietuvių čia prisilgę sumks nusiminimas, kai gruodžio 16-17 naktį būrys ginkluotų karininkų tą vyriausybę nuvertė. Bostono lietuviai reagavo į tai kaip galėjo ir kaip geriausiai išmanė. Tų pačių metų gruodžio 30 d. buvo suauktas Lietuvos salėje masinis mitingas, kuris susikaupęs išklause kalbėtojų pranešimus ir vienbalsiai priėmė protesto rezoliuciją, griežtai pasmerkdamas gruodžio 17-os smurtą.

Reikia tačiau pasakyti, kad dešiniųjų pusėj atsirado žmonių, kurie be jokios gėdos tam smurtui pritarė ir džiaugėsi, kad liudininkų ir socialdemokratų koalicinė vyriausybė nuversta. Tas sukėlė kolonijoje nesusitaiką, kuri atslūgo tik tada, kai rusai okupavo Lietuvą. Tada mūsų srovės užmiršo savitarpio bariaus ir vieninimą stojų kovon už Lietuvos išlaisvinimą.

Šiandien, rašant šią apžvalgą, srovų santykiai yra tiek jau sušvelnėję, kad visos keturios grupės—katalikai, socialdemokratai, sandariečiai ir tautininkai—veikia įvien Amerikos Lietuvių Taryboje, Balfe, kasmet suruošia Vasario Šešioliktos minėjimą ir visi dalyvauja vietiniame lietuvių centre—Lietuvių Piliečių Draugijoje. Šitoj veikloj visada patarnauja „Keleivis“ ir trys radijo programos.

(Galas)

TURIME LIETUVOS ISTORIJA

Dar turime dr. V. Sruogienės Lietuvos istorijos keletis egzempliorius. Tai didžiausia ir visiems suprantama parašyta knyga, 947 pusl. kainu \$11.00.

SVEIKINIMAI

55 METŲ KELEIVIO SUKAKTIES PROGA

Kaip audrų didžiųjų smarkieji verpetai;
Kaip paukščių plieninių lakieji sparnai;
Taip greitai sukako penkiasdešimt metų,
Kai mielas Keleivis mane vis lankai!

Laisvųjų šviesuolių sukurtas Keleivis
Mus guodžia padangę šalies svetimos:
Jis skelbia brolybę ir kviečia išeivius
Į rūmus vienybės galingos, šventos.

Jo gilūs troškimai ir šviesus jo tikslas—
Tai kova už tiesą ir laisvę minių;
Jo obalsiu yra, kad apšvieta—mokslo
Užtikrints gerovę milijonams žmonių.

Jo principai kilnūs ir demokratiniai
Nušviečia mums kelią sunkiųjų kovų:
Kovot jis mus moko ramiai, politiniai—
Be maištų žalingų, be kraujo aukų...

Draugusis Keleivis žinias mums gabena
Po platų pasaulį iš toli, arti,
Ir kur iš tėvynės išbloktį gyvena
Mūs broliai lietuviai numirt pasmerkti...

Nelengva jam buvo keliauti į tėvynę
Anais nelemtojo vadizmo laikais:
Kai laisvę ir tiesą valdovai paminę,
Keleivį jie smaugė cenzūros nagais.

Šaly mūs gimtojoj šviesi bus gadyne,
Kai laisvas pasaulis despotus nugalės;
Tada ir Keleiviui į mielą tėvynę
Kelių ten laisvųjų jau niekas nedrums.

Dienoj jubilėjaus mielojo Keleivio,
Garbingo švietėjo kultūros dirvoj,
Už apšvietą, mokslą jo teiktą išeiviams,
Lenkiu prieš jį galvą gilioj pagarboj.

Eglutė,

Keleivio skaitytoja per 50 metų.

LAISKAS KELEIVIUI

Mielas redaktoriau,

Zinau, kad nesi patenkintas už tai, kad neįspildžiau pavidimo parašyti ką nors jubiliejiniam numeriui, bet tikiu, kad to padaryti negalėjau, nes susidariusios aplinkybės sutrukdė mano pastangas. Bet aš mielai, kaip ir iki šiol, vis šį bei tą parašysiu į „Keleivio“ puslapius, nes per pastaruosius 13 metų, kai „Keleivis“ pradėjo lankyti mano namus, o aš jame bendradarbiauti, —jis pasidarė mano pasaulio dalimi, mielas ir neatskiriamas!

Labai norėjau ne tik parašyti ką nors jubiliejiniam „Keleivio“ numeriui, bet ir būtinai dalyvauti sukakties proga suruoštame bankete, bet, deja, tie mano norai ne dėl mano kaltės negalėjo būti įvykdyti. Zinau, be jokių liudininkų patvirtinimo, kad banketas buvo puikus. Kad „Keleivio“ praeitis kelias nebuvo rožėmis klotas, užtenka prisiminti Joną Perkūną, kuris pakviestas į Hoosick Falls, N. Y., kalbėti „Keleivio“ minties temomis, apakusių politinių ir religinių fanatikų buvo taip sumuštas, kad visam amžiui liko invalidas.

Tokie įvykiai nusako tuolaikines priešingos pusės kovos būdus ir ją formuojančių žmonių dvasinę kultūrą. Nesgi kiekvienam aišku, kad prieš „Keleivį“ tokias nuotakas nuteikė priešingos pakraipos spauda ir kalbėtojai iš bažnyčių sakylų, iš kur artimo meilės mokslas turėtų skambėti.

Tokių prievartos veiksmų žmonių yra išlikę pakankamai ir iki šių dienų. Ir didelę jų dalis dabar yra tų tarpe, kurie į šį laisvės kraštą atvyko tik prieš dešimtmetį. Čia jie reklamuoja esą „tremtiniai“, dirbą lietuvi-

bės išlaikymo darbą ir svarbiausiai niekur nepamiršta priminti savo didelius mokslus ir turėtus laipsnius. Ypač pastaruosius. Bet ne atrodė, kad jie dvasiniai būtų turtingesni už tuos, kurie prieš gerą pusimtį metų čia atvyko iš tamsios ir pavergtos Lietuvos.

Ir pastaraisiais laikais, sąskysime, viešojoje užieigoje jie nesibaido užpulti ir sumušti kitos pakraipos laikraščio bendradarbius; niekina savo spaudoje ir šaukia įvairius „susirinkimus“, kuriuose to paties kromelio išpažintojai, visos apylinkės vardu, skelbia „nutarimus“, kuriuose niekinama kitokios pakraipos spauda ir jos bendradarbiai. Ir būdinga, kad tie žmonės skaito save tais, kurių ir atsakomybėje esąs lietuviybės išlaikymas Amerikoje!

Betgi gal jau kiek ir nuo temos, bet čia norėta pažvelgti kiek į praeitį ir sustojus ties dabartimi aiškiai konstatuoti, kad „Keleivio“ minties priešai per praėjusius penkiasdešimt metų mažai tesukultūrėjo.

Ta proga, nors ir pavėluotai, prašau priimtį mano širdingiausius sveikinimus ir linkėjimus dabartinei „Keleivio“ vadovybei.

Garbė „Keleivio“ pirmakūnams, kad jie jį pastatė ant teisingo ir garbingo kelio, kuriuo keliaudamas, jis plėšia dirvonus lietuviybės išlaikymo ir socialinės demokratijos baruose jau virš 55 metų.

Gyvuok „Keleivi“, dar vieną penkiasdešimtmetį.

A. Šemeta

Cleveland, Ohio

Gerbiamieji,
Idedu Keleiviui 55 metų sukaktuvių dovaną—\$10 money order. Sveikinu!

Jūsų Frank Tamošaitis
Shenandoah, Pa.

Pasikalbėjimas Maikio su Tevu

—Zdravstui, Maiki! Kak pozivajes?

—Ar tevas lietuviskai jau nebeki?

—Siur kad moku; ale reikia ir ruskai pratintis.

—Amerikoje to nereikia, teve.

—Nu, ale gali but, kad galimesi i Lietuvą parvažiuoti. Tenai jau reikes ruskai, ne kad locka. Juk ne visi komisari moka lietuviskai, o pasisveikinti su jais visi reikes. Tai nesakyki maskolui "gut mornink, mister". Turisi sakyti: zdravstui, tovarisc, kak pozivajes?

—Nekalbek nieku, teve.

—Ne, Maiki, cia ne niekai. As kalbu is praktikos. Juk ir Mizara patvirtina mano kalba. Sako, ir Kaune ir Vilniuje strytu vardai uzrašyti ruskai ir lietuviskai. Na, o kodėl ruskai? Tai yra todėl, Maiki, kad Lietuvos komisari lietuviskai nesupranta. Nu, tai kaip su tokiais pasisveikinti, jeigu nemokesi ruskai, ka?

—Man rodosi, kad tevas pas Zacirką busi issigeres "vodkos", jeigu uzsimanei rusiskai kalbėti.

—Teisybe, Maiki, pas Zacirką buvau uzges, ale vodkos negavau. Biznis jam eina prastai, tai neužfundijo. Atrodė toks markatnas, kad ir kalbėt nenorėjo. Priėjęs prie baro paklausiau vieno daikto, ale užsisuko ir nuėjo. Nu, tai gal tu man tą klausimą išvirozytum?

—O kokį klausimą tėvas turi?

—Pasakyk, kas ant svieto atsitiktų, jeigu kiauless pradėtų augti ragai?

—Niekas neatsitiktų, tėve, tik būtų raguotos kiauless.

—Nu, tai tu ne viską žinai, Maiki. Plungės žemaičiai sakdavo, kad jeigu kiauless ragus turėtų, tai visą svetą išbadytų. Ai beč jūr laif, kad išbadytų.

—Aš žinau, tėve, jog lietuviai taip sako, norėdami prilyginti užsispyrusį žmogų prie kiauless. Tai reiškia, kad jeigu toks užsispyrėlis būtų raguotas, tai jis pradėtų kitus badyti.

—Tai tu rokuoji, kad kiauless negali ragai išaugti?

—Negali, tėve.

—Kodėl?

—To dėl, kad ji yra išsivysčiusi iš beragių žvėrių.

—O kas tai do žvėrys?

—Tai yra šernai, tėve. Europoje ir dabar dar yra laukinių šernų, bet ragų jie neturi.

—Bet žiūrėk, Maiki, ruskių protėviai irgi neturėjo ragų, o Chruščiovui jau pradėjo augti. Pereitą savaitę jis atlekė i prezidentų ir kitų didelių vyrų skodą Paryžiuje ir raidavei pradėjo visus badyti. Suardė visa diplomatų muziką.

—Tikrai, tėve, jis pasielgė toj konferencijoje kaip iniršis bulius. Mudviem čia bekalbant, radijo bangos iš Paryžiaus praneša, kad konferencija jau iširo. Chruščiovas jau sako, kad alijantai turės trauktis iš šis Berlyno. Yra pavojaus, kad gali kilti karas. Jeigu prie to prieis, tai apie kelio- ne i Lietuvą tėvas nesvajok.

—Nebijok, Maiki, jeigu kils vaina, tai kelias i Lietuvą dar greičiau galės atsidaryti, ba komunizmas bus nušluotas. Dievas mums padės.

—Oi ne, tėve, Dievas nieko nepadės, nes jis ir negali padėti.

—Nu, tai kaip bus?

—Kaip bus, tėve, tai priegulės nuo to, kas turės daugiau atominių bombų ir kas greičiau paleis jas i darbą.

—Tai tu siur, kad vaina bus?

—Gal būtų, tėve, bet gali ir nebūt. Tai priegulės nuo to, kaip vystysis dalykai Maskvoj. Iki šiol Chruščiovas kalbėjo apie taiką. Ir daugeliui atrodė, kad jis nuosirdžiai jos nori. Pradžioje žiemą jis paskelbė net Sovietų armijos sumažinimą ir pradėjo kalbėti apie visiška nusiginklavimą. Bet iš trijų pusų kilo prieš jį opozicija. Prieš tokią politiką griežtai pasisakė Kinijos komunistų vadovybė, rusų komunistų partijos lyderiai ir Rusijos karininkų klika, kuriai vadovauja karo ministras Malinovskis. Aną dieną jis pasakė: Kas drįs pakelti kardą prieš Sovietų Rusiją, tas bus nušluotas nuo žemės veido. Amerikiečius jis išvadino "oro banditais", o tas šalis, kurios leidžia savo žemėje nutūpti Amerikos orlaiviams, jis iš-

ZALGIRIO-GRUNVALDO KAUTYNĖS

550 METŲ SUKAKČIAI PAMINĖTI

DR. V. SRUOGIENĖ, Batavia, Ill.

(Tęsinys)

Zuvo magistras Ulrichas von Jungingen, maršalas Fridrichas Valenrodas, didysis komturas Konradas Lichtenšteinas ir beveik visi žymieji kryžiuočių riteriai. Jų vėliavos—visos iki venai! pateko į sąjungininkų rankas... Bėgančius per visą naktį vijosi mūšiskiai, daugybę jų pribaigdami apylinkės pelkėse ir raistuose. Įvyko ordino katastrofa—baisi ir jiems netikėta. O mūšiskiai laimėjo dėl Vytauto sugebėjimų organizuoti, vadovauti; sąjungininkų tvirtas tikėjimas savo reikalo teisingumu buvo nemažas psichologinis veiksnys, palaikęs visų eilinių karių nuotaiką.

Sąjungininkams atiteko visos kryžiuočių gurguolės, maisto atsargų sandėliai, net grandinės, kurios buvo paūostos mūšiskiams belaisviams apkalti... Jos tėko patiemis vokiečiams. Blaivininkas Jogaila, matydamas, kad kariai bematant išgrobsto kryžiuočių atsargas, liepė kryžiuočių paruoštas pergalės puotai vynu statines sudaužyti, kad kariai nepasigertų, kad drausmė nenukentėtų. Išsiliejęs vynas maišėsi su kritusių karių krauju—ne be reikalo pasakota, kad po šio mūšio kraujo upeliai tekėjo...

Kiek tose kautynėse žmonių žuvo—neįmanoma apskaičiuoti. Pagal vienus šaltinius vien kryžiuočių lavonų buvo 18,000, pagal kitus—4,000. "Lenkų kilmingųjų ten vos dvejetas žuvo," rašė 16-o amžiaus metraštininkas nozūras Strijkovskis, bet lietuvių, gudų ir rusų daug ten padėjo savo galvas. Iš tikrųjų, nėra abejonės, kad didžiausias aukas atnešė Lietuvos kariuomenė.

Belaisvių vokiečių mūšiskiai priskaitė iki 3,000. Jų tarpe buvo Vytauto asmeniškas priešininkas Markvardas Salachas, kuris už savo įžulumą sumokėjo galva. Buvęs Zemaičių valdytojas Mykolas Kiuchenmeisteris buvo paleistas ir vėliau iškilo, tapęs ordino magistru.

Kautynėms pasibaigus, Vytautas su Jogaila liepė tuoj pat prieš saulei nusileidus surinkti lavonus ir pagrabuoti, su maldomis, palaidoti. Paskutinę pagarbą buvo atiduoti su kryžiuočių magistrui. Jo lavonas buvo nuplautas ežere, įvyniotas į šviesią maršką ir pusiau apdengtas nusistūstas i Marienburgą. Jo atmintį ir šiandien ženklina kuklus akmens paminklas, stovįs seniau jo garbei pastatytos koplyčios vietoje.

Kaip žinome iš spaudos, pereitą vasarą lenkų archeologai pradėjo kasinėjimus Grunvaldo laukuose. Apie jų rezultatus dar negirdėti, bet turėtų būti daug radinių, svarbių ir mums. Koks bus jų likimas? Ar atsidurs jie Vilniaus muziejuje? Tas priklausys nuo to, kaip energingai reikalaus iš jų Lietuvos kultūros reikalų komisariatas.

Laimėję sąjungininkai, ilgai nedelsdami, žygiavo per Prūsų žemę link Marienburgo. Kelio buvo apie 80 mylių. Visas kraštas buvo panikos pagautas, pilis po pilies be pasipriešinimo pasiduodavo, vadai bėgo, riteriai vienuoliai pamedavo šventintus rūbus, slapstėsi... Laukta visiško ordino likvidavimo. Taip, paėmė Alensteiną, Osterodę, Chrisburgą, pasiuntę savo žmones i pasidavusius—Karaliaučių, Torunę, Graudencą, Dancigą ir kitur, Vytautas su Jogaila liepos 23 d. atsidūrė ties Marienburgu mūrais. Bet jau čia kryžiuočiai buvo spėję įtvirtinti. Energingasis Heinrichas von Plauen sutraukė kariuomenės apie 5000 vyrų, suorganizavo gynybą. Marienburgas nepasidavė. O mūsų kariuomenė buvo išvargusi, paplito joje dezinterija, maisto pristatymas sustūbavo. Artėjo ruduo. Iš Livonijos atžygiavo kryžiuočių išauktas tos šakos magistras, kuris turėjo su Vytautu prieš šį karą sudarytą atskirą taikos sutartį. Prasidėjo derybos. Vytautas su Jogaila nutarė atitraukti savo jėgas nuo kryžiuočių sostinės ir patys išvyko i savo namus.

Vytautas, nuskubėjęs nuo Marienburgo i Trakus ir i Gardiną, davinėjo įsakymus kariuomenei ruošti naujam žygiui, planavo vaduoti visą Prūsų žemę, kurioje, koliojo tų "banditų sėbrais" viršaus ir nustumti apačion i ir grumojo, kad jie taip pat keli maršalai, kurie stoji bus nušluoti. Šita opozicija už Chruščiovo taikingą politiką paveikė Chruščiovą, litiką. Washingtone yra manoma, kad atvykęs Paryžiu jis suardė Paryžiaus konferenciją, kurią pats buvo sugalvojęs "šaltam karui" baigti. Progdinės Paryžiaus konferenciją.

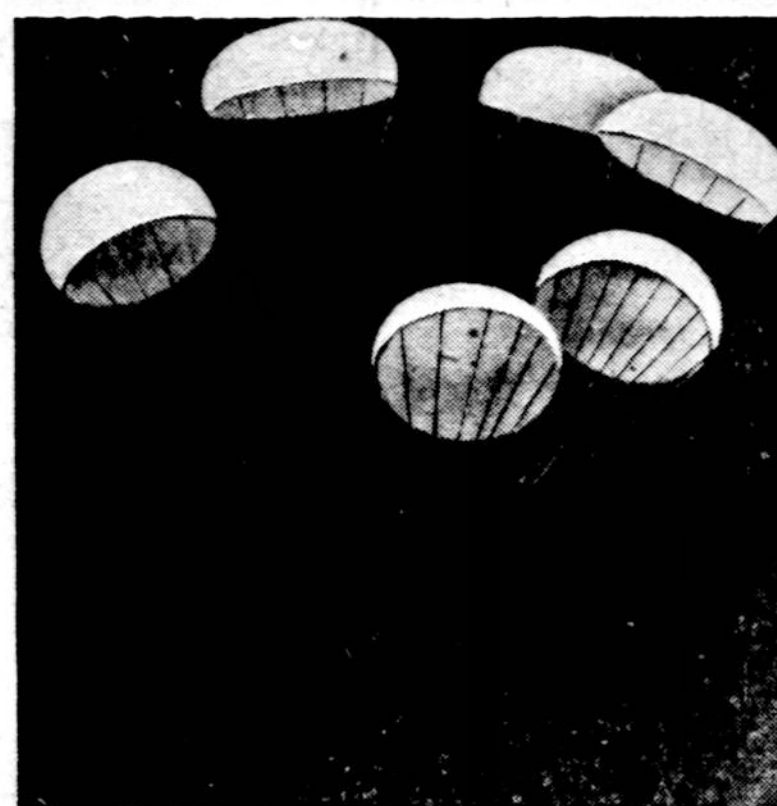
—Bet ar nebuvo dėl to kaltas Amerikos šnipas, kuris prieš pat konferenciją buvo sugautas iš oro fotografuojant Sovietų krepas-tis?

—Tas šnipas, tėve, buvo tiksliai kibirkštis, kuri susprogdė Paryžiaus konferenciją. Bet medžiaga tam sprogimui buvo jau iš anksto pagaminta Maskvoj. Dar balandžio mėnesį iš karo priešaky, o turėjo būti pavadovybės Maskvoje buvo pašalinti arba nukelti nuo iš užpakalio.

Atitaisoma klaida

Praeitame numery Maikio su tėvu pasikalbėjime per klaidą buvo parašyta, kad dolfinai plaukia laivo baltandžio mėnesį iš karo priešaky, o turėjo būti parašyta, kad jie seka laivą pašalinti arba nukelti nuo iš užpakalio.

KĄ GALI NULEISTI PARASIUTU

Iki šiol Amerikos oro karo pajėgos specialistai tesugebėjo parasiutu nuleisti 31,000 svarų krovinį, o šitame paveiksle matomu parasiutu jiems pavyko iš 5000 pėdų aukščio nuleisti 35,000 svarų krovinį.

kaip jis pats per žygį galėjo įsitikinti, gyventojų tarpe nebuvo mirės laisvės troškimas. Tuo tarpu susidarė tokios aplinkybės, kad reikėjo eiti prie derybų stalo.

Daug istorinėje literatūroje spėliota, kodėl mūsų vadai neišnaudojo laimėjimo ant karštųjų. Vieni manė, kad Vytautas bijojo visiško ordino sunaikinimo, kad dėl to lenkų galybė perdaug neišskiltų, tad nutarė jo nepribaigti, palikti baubą prieš lenkus. Kiti sprendė, kad kariuomenė buvo perdaug išsisėmusi, be naujų rezervų negalėjusi toliau kovoti. Bet tik senesniai atkreipta dėmesis i vieną svarbų faktorių, apie kurį kažkodėl vis tylėta: Vokietijos imperatorių ir popiežių po Grunvaldo kautynių ėmė smarkiai grasinti karu Lietuvai ir Lenkijai, traukė vokiečių kariuomenę i Lenkiją.

1411 metais vasario 1 d. Torunėje buvo pasirašyta taikos sutartis. Abi pusės pasidavė pasikeisti belaisviais; už grąžinimą kryžiuočiams jų miestų, pastarieji pasidavė sumokėti anieks laikams stambia pinigų sumą (100,000 čekų kapų grašių, maždaug 4,700,000 vokiečių markių, skaitant kursu prieš Pirmąjį Pasaulinį karą); Zemačiai atiduodami Lietuvai iki Vytauto gyvos galvos, o lenkų ir kryžiuočių ginčytiną nedidelę Dobžinės žemę—Lenkijai. Kaip žinome, tik po kito karo, per Melno ežero taikos sutartį 1422 metais Vytautas atgavo besąlyginiai Zemačius, bet reikalaujamos jo "tėvonijos", Prūsų žemių su Karaliaučium iki Ossos upės kryžiuočiai neatidavė.

Torunės taika skaudžiai palaužė vokiečių išdidumą, nes ten buvo pripažinta Lenkijos ir Lietuvos pirmenybė prieš kryžiuočių valstybę. Lietuvos ir Vytauto autoritetas labai pakilo, Vytauto vardas nuskambėjo per visą Europą.

Betgi kaip amžininkus, taip ir mus šiandien stebina nedidelis tokio milžiniško laimėjimo vaisiai. Lenkai Vytautą kaltino, kad jis per Torunės taiką rūpinęsis tik Lietuvos reikalais, ne Lenkijos ir visą laimėjimą išnaudojęs tik Lietuvai.

Taciau, kai po 550 metų žvelgiame i įvykius, aiškiai matome to karo rezultatus: juk daugiau kaip per 500 metų, nuo 1410 iki 1915 metų vasaros, vokiečio okupanto koja nebuvo įkelta i Lietuvą. Vokiečių kolonizacija i Rytus buvo daugiau nei 500-me metų sustabdyta, o vidurinė ir Rytų Europos gyventojai apsugoti nuo sunaikinimo, kurį kaip mūsų laikais Hitleris, taip 15-me šimtmečių nešė kryžiuočiai.

Tai didelės reikšmės faktas ir tai yra darbas dviejų lietuvių—genialaus Vytauto ir taip pat gabaus—Jogailos.

Lietuva šio didžio įvykio nesugebėjo atžymėti net kukliu paminklu. Savo laiku garsus lenkų patriotas, pianistas Ignas Paderewskis savo lėšomis buvo pastatydinęs Krokuvdo Grunvaldo mūšio paminklą 500 metų sukakūves švenčiant. Paminklą darė jaunas skulptorius Vivulskis, kilimo iš Lietuvos. Autoriaus sumanymu Vytautas turėjo paminkle stovėti aukštai ant postamento,—žemiau jo—Jogaila. Taciau lenkiškasis komitetas išreikalavo, kad didvyrių padėtis būtų pakeista—taip Jogaila, kaip Lenkijos karalius, atsidūrė aukštai, o po jo kojomis—Vytautas... Kaip ten bebūtų, paminklas buvo įspūdingas ir kiekvienam bylojo apie mūsų krašto žmonių suduotą smūgį išdidiems vokiečiams. Pastarieji to pakeisti negalėjo—kai tik 2-jo Pasaulinio karo metu vokiečiai okupavo Lenkiją, tuoj naciai įsakė Grunvaldo paminklą sugriauti—puikus marmoras sudaužytas i skeveldras, išbarstytas...

Taip ir mūsų istorijos didieji įvykiai pamažėli išnyksta iš Europos istorijos puslapių—pamiršti, nustumiami i užuomarsą. To dėl mūsų, lietuvių pareiga yra priminti pasauliui apie mūsų vaidmenį Vakary kultūros istorijoje, ruošti minėjimus, skelbti spaudoje, platinti privačiai teisingas istorines informacijas. Tų praetis žygių iškėlimas gali pasitarnauti i Lietuvos ateities bylai—tai didelis mūsų patriotinis uždavinys. Nes mums patiems mūsų protėvių žygiai tūni būti brangūs ir tol,

"kol nors viena plazdės žirdis lietuvių."

(Gitas)

SVEIKINIMAI

SVEIKINU IR AS

Dar prieš Keleivio pasirodymą i šį kraštą važiuavo daugiausia jaunuoliai. Jų daugelis bėgo nenorėdami patekti i rusų kariuomenę. Čia atvykusiems reikėjo nemažai vargti, ypač kad jie nemokėjo kalbos.

Darbo buvo sunku gauti, o ir uždarbiai buvo labai maži: už 10-12 valandų darbo dieną gaudavo \$1.00-\$1.20. Organizuoti i unijas darbininkų tebuvo mažytė dalelė. Įmonėse nebuvo jokios apsaugos. Jei darbininkas darbe susižeisdavo, turėjo savo lėšomis gydytis. Jei susiglavdavo, turėjo namuose gydytis, nes mažose miesteliuose ligoninių nebuvo.

Tokiose sąlygose prasidėjo lietuvių organizacinis gyvenimas. Bet kaip sunku buvo gauti žmogų, kuris mokytų rašyti. Pirmiausia kūrėsi vietinės draugijos, vėliau didesnės, apimančios visą kraštą.

Iš lietuviškų laikraščių tada geriausi buvo Lietuva ir Vienybė lietuvininkų. Lietuva buvo geras savaitraštis, kol ją redagavo Šernas—J. Adomaitis. Šerną pašalinus, redaktoriu buvo Balutis, kuris nekenė darbo žmonių, ypač socialistų, kurie daugiausia laikraščių skaitė i platinio. Tada jie liovėsi Lietuvą skaitę i Lietuvą pradėjo smukti.

Dabar buvo proga Keleivui jos vietą užimti. Socialistai stengėsi Keleivį platinti. Pas mus daug darbovasi Jonas Zvinigilas. Per 55 metus Keleivis daug prisidėjo prie lietuvių švietimo. Šiandien lietuviai jau ne tik, kokie buvo anuomet.

Šiandien lietuviai jau nebekečia triukšmingų vestuvių, nebedaužo jose gražių lėkščių. Per laidotuves nebestato savo namuose didelio stalo, nebeapkrauna jo bonkomis alaus ir degtinės ir prie jų nebegieda "Kas nor Panai Marijai sluzyt..."

Springfield, Ill., seniau buvo daršti lietuvių kolonija. Čia yra buvę daug visokių paskaitų, prakalbų. Pirmas prakalbas čia yra pasakęs 1906 metais P. Grigaitis, tada dar jaunas studentas, ką tik ištrūkęs iš žandary rankų. Jau tada jis labai gražiai kalbėjo.

Pas mus yra viešėjęs ir kalbėjęs ir "Keleivio" redaktorių S. Michelonas. Jis taipgi buvo labai geras kalbėtojas.

F. Bagočius buvo čia nuolatinis kalbėtojas. Žmonės jį labai mėgo. Jis buvo gabus organizatorius ir knygų platintojas. Būdavo sėdame ant dviračio ir su knyga dėžėmis leidžiamas i aplinkinius miestelius, pardavinėjęs knygas, prirašome narius i SLA, LSS ir kt.

Šiandieną čia nieko nebeliko. Visi draugai, su kuriais teko kartu dirbti, jau išmirė. Likau aš vienas, bet taip pat vis kručiu. menkai matau, bet Keleivį tebekaityu. O pradėjau jį skaityti nuo pirmojo numerio.

Atleiskite, kad pėvelavau savo mielą laikraštį pasveikinti suaktuvių proga. Sveikinu taip pat S. Micheloną, S. Strazdą, kurio asmeniškai neteko pažinti, ir visą Keleivio štabą. Linkiu Keleivui ilgai gyvuoti ir lankyti brolius lietuvius.

Vincas Černiauskas
Springfield, Ill.

Gerbiamas Keleivi,

55 metų sukakties proga daug kas Tave sveikino. Negaliu ir aš likti nepasveikinęs. Siunčiu \$10, kad Keleivis mano namus lankytų.

Mėgstu Keleivį už tai, kad jis nebijo teisybės aiškiai pasakyti.

W. Tarwid
Montreal, Canada

MOTERŲ SKYRIUS

A. SVEIKAS

AMERIKONKA

(Tęsinys)

Dažnai popiet, o ypač sekmadieniais kalba nukryp-davo į visokius pašnekesius, o jei ateidavo Balvočius, tai ir į visai rimtas diskusijas. Tie pasikalbėjimai Jonui bū-davo begaliniai įdomūs ir jis visu savo jaunu aistringumu dalyvaudavo ginčuose ir pasikalbėjimuose. Jis kai-mo bernukas, ūkininkų sūnus atrado Amerikoje naują gyvenimą. Jį masino organizaciniai, tautiniai, profesin-iai, politiniai darbai. Jis jautė stoką išsilavinimo vi-soms problemoms suprasti. To dėl mokėsi kiek įstengda-mas ir širdingai stengėsi prisidėti prie visų darbų, kurie yra teisingi ir reikalingi. Jis suprato Balvočių, kuris tu-rėjo aiškias pažiūras ir turėdavo atsakymus įvairioms sunkiai suprantamoms problemoms. Tačiau jis negalėjo suprasti Felikso Balevičiaus, kuris daug išmanė, daug ką kritikavo, bet pats nesidėjo į jokias organizacijas ir ne-sistengė problemų iširti. Jam atrodė, kad jei jis Jonas tiek daug žinių turėtų ir tokį išsilavinimą, kaip Feliksas, tai, roods, kalnus galėtų nuvesti. Balevičius gl viską su-pranta, o jokių pastangų nedaro. Tik vieną gerą žinią Jo-nas Gražulis girdėjo apie Feliksą Balevičių: jis kartą streiką išgelbėjo. Streikas užsitęsė, komitetas vedė dery-bas ir jiems sunkiai ėjosi. Balevičius paruošė jiems visus išskaiciavimus: įrodė fabriko išlaidas ir pelnus, darbinin-kų uždarbius ir reikalavimus bei darbo sąlygas. Patarė komitetui paskelbti viską spaudoje ir rezultate streikas buvo laimėtas. Feliksas norėjo išrinkti unijos valdybą, bet šis atsisakė. Toliau pasiliko vėl pasyvus ir į organi-zacinį darbą nesidėjo. To dėl Jonas negalėjo jį suprasti. Jis ypatingu susidomėjimu sekė Balvočiaus pasikalbėji-mą su Feliksu.

Balvočius jam sakė:

—Tai ką tu už knygos ir už šachmatų lentos pasislė-pęs tupi. Gyvenimas eina savo keliu, o tu atsilieki. Iši-trauk į gyvenimą, prisidėk prie socialistų judėjimo. Tu ži-nai, kad jis teisingas. Mūsų judėjimui tokie žmonės kaip tu labai reikalingi. Žiūrėk, kiek tu pagelbėjai su tuo streiku.

—Pagelbėjau, nes jau per daug akiplėšiškai norėjo komitetą mulkinti. Tai atskiras incidentas nieko bendro neturįs su politine programa.

—O ką tu turi prieš politinę programą?! Ar 8 va-landų darbo diena blogas reikalavimas. Arba nedarbo pašalpos, arba senatvės pensijos, arba unių pripažini-mas? Ką tu prieš tai turi? ..

—Nieko prieš aš neturiu. Aš manau, kad tai labai geri reikalavimai. Bet ką jie gero atneš? Tu patarinėji steigti kooperatyvus ir padėti juos suorganizuoti. O kas pasidaro? .. Už metų kitų menedžeris pasidaro koope-ratyvinės krautuvės savininku. .. Iš visuomeniško tur-to pasidaro privatiškas. Kai jūs iškovosit trumpesnes darbo valandas, aukštesnius atlyginimus, pensijas ir ki-tus laimėjimus, tai iki to laiko daug jūsų draugų virs nu-tukusiais meiteliais arba šunsnukiais, kurie spaus syvus iš kitų, kaip jie dabar yra spaudžiami iš jų. Tai kam aš ei-siu už jų reikalus kovoti. Tegul kovoja patys.

—Toji kova reikalinga tau lygiai, kaip ir kitiems. Tu dabar, kaip "dūša be vietos". Naujos visuomenės ne-gali sukurti už karto. Kooperatyvai neišsilaiko pas mus dėl to, kad narių susipratimas menkas. Jie neįstengia su-daryti kontrolės. O kaip sudaryti kontrolę, kad žmonės, kurie sugebėtų tai atlikti, pavyzdžiui, kaip tu,—visai nuo darbo pabėga. Visokių žmonių visada buvo ir bus, bet gerėjant bendrai darbininkų būklei, gerės jų apsišvieti-mas. Jokios gilesnės reformos neįmanomos be platesnio apsišvietimo. O darbininkams apsišvietimo labai reikia. Ypač to reikia mums lietuviams. Daugumas mūsų ateivių neturėjo progos mokytis lankyti,—dėstė Balvočius.

—Apsišvietimas nevisada atneša darbininkišką su-sipratimą. Žiūrėk, kiek darbininkų ir ūkininkų vaikų išei-na į ponus ir savo tėvų nenori pažinti. Amerikonai turėjo geresnes sąlygas mokyklai lankyti, o dažnai jų susipra-timas menkesnis už lietuvių,—atšovė Feliksas.

—Taigi teisybė. Pavyzdžiui, tu turi apsišvietimą, bet tavo susipratimas menkas, kad nenori niekur prisidėti. Kaip sakiau, visokių žmonių buvo ir bus. Vieni išeis į ponus, kiti nusilatravos, kiti vėl pasiliks sąmoningais pi-liečiais. Bet bendras progresas eina. Mano senelis buvo baudžiauninkas, tėvas ūkininkas, o aš būsiu Amerikoje advokatas. Amerika yra laisvės ir galimybių kraštas. Tu ri ir ydų. Mes čia kuriame ir turime dalyvauti visuome-niniame gyvenime. Lietuviai ateiviai yra dalis to gyve-nimo. Per tą dalį mes veikiamo. Mes nesakome, kad mū-sų dabartiniai politiniai reikalavimai išspręs visas pro-blemas. Jie yra minimalūs. Mes turime minimum ir ma-ximum programą. Geresnės darbininkų sąlygos nepakeis gyvenimo ir neįves socializmo. Jie tik pagerins būklę

TIE GIMĖ, O TAS GALĖJO MIRTI

Viršų vos iš kiaušinio išsiritę gulbiukai Bronx zoolo-gijos sode New Yorke. Apačioje toredoras Fermin Murillo, paliktas buliaus malonei. Jis galėjo būti bu-liaus subdytas, bet šį kartą bulius jo pasigailėjo ir Ferminą paliko nelisėtą.

DAINA

Akys skęsta gėlynų žieduose,
Širdyje vien tik skausmo rauda.
Gal būt greitai ir aš išvažiuosiu
Ten, kur džiaugsmo ir laimės nėra.

Ten, kur pūgos už lango vaitoja,
Kur ledynų kalnai amžini.
Ten nebeverčia vagą artojai,
Ten ir žmonės visai svetimi.

Ten nebėra upelio vingiuoto
Ir nebeskamba paukščių daina.
Tėviškoje, ir tu ašarota
Pasiliksi be manęs viena.

Reiks palikti čia gimtas namelis,
Pievos žydinčios ir sodai žali.
Reiks palikti daržely alyvos,
Nors riedės ašarėlė gaili.

(Taip dainuoja dabar Lietuvoje, kai komunistai negirdi)

VERCIA 40 ŽODŽIŲ PER MINUTĘ

Oro karo pajėgų mokli-ninkai ir technikai sugalvo-ją naują mašiną, kuri per minutę gali išversti iš rusų

į anglų kalbą 40 žodžių. Ti-kimasi tą mašiną tiek pato-bulinti, kad ji per minutę galės išversti net 2,400 žo-džių. Mašininkė, kuri tą maši-ną valdys, gali rusų kalbos nemokėti.

ir apsišvietimą. O kai tas bus atsiekta, patys žmonės eis pirmyn prie socialistinės tvarkos įvedimo. Tvarka pasi-keis, kad žmonės bus tam pribrendę.

—Tai tu gali juos brandinti į sveikatą, tik žiūrėk, kad jie nepašvinkyt bebrėdami. Aš nenoriu būti jokiū misionierium.

—Čia nėra misijos, bet susipratimas. Jei mes supran-tame, kad tokios reformos yra geros ir naudingos, mes kovojame už jas ir kitus kviečiame. Čia progresas. Žmo-nės žuvo už idėjas, kurios dabar visų pripažįstamos. O tu nenori jokių pastangų pridėti. Blogai su tavimi, kad tu neturi jokių aspiracijų, nematai jokio tikslo už ką veikti, ko siekti.

—Mano aspiracijas palik man. Gal aš nematau tik-slo ružavom spalvom piešti ateitį, kuri man kitaip atro-do. Bet aš nieko nestabdau veikti taip, kaip jis nori. ..

Ginčai atrodė tęsis be galo. Jonas labai atidžiai klausėsi ir neviską suprato. Tačiau jam buvo aišku, kad Feliksas prie organizacinio darbo nenori dėti. Jam atrodė Balvočiaus samprotavimai aiškesni. Jie davė jam veikimo gaires. Bet kartu su tuo jis vis labiau suprato, kad jam pačiam reikia daugiau mokytis. Jis pramoko kalbos geriau už savo brolių. Įsitraukė į unių veiklą. Jį masino pasidaryti unių organizatoriū. Ne tik pats dar-bas jam patiktų, bet jis jam padėtų spręsti visokias darbininkų gyvenimo problemas. Jis norėjo jas išsiaiš-kinti. Dabar kūrėsi kai kurie unių lietuviški skyriai, ku-riuose jis aktyviai dalyvavo. Ta veikla rėšosi su bendru Amerikos unių gyvenimu, į kurį jis norėjo įsitraukti. To dėl Jonas pirmas iš Gražulių užsirašė Amerikos pilie-tybei gauti.

(Bus daugiau)

G. Petkevičaitė--Bitė

J. VLKS

Neseniai Keleivij buvo 1905 metais. 1909 m. ji apsigyveno Vilniuje ir dirbo "Lietuvos Žinių" redakcijoje. Čia rašančiam ten teko su ja susi-dėti dėl pravarų ta proga apie kiti daugiau pakalbėti.

Ji gimė 1861 metais ir mi-rė 1943 metais. Tai buvo reta, įdomi, daug dirbusi ir rašiusi Lietuvos moteris.

Jos raštų slapyvardis bu-vo Bitė. Ir tai atrodo neatsi-tiktinis slapyvardžio pasi-rinkimas. Ji tikrai, kaip anoji darbščioji bitė, rinko, kūrė visa, kas gražu, vertin-ga ir kilnu ir sudėjo į Lietu-vo kultūros lobyną. Lietu-vių literatūros istorijoj ji užima garbingą vietą ir visų lygiai veik vienodai vertina-ma. Lietuvos visuomenės gyvenime savo nuveiktais darbais jai taip pat priklauso garbinga vietą. Juo la-biau, kad ji kilusi iš Lietu-vos bajorų šeimos, nepasu-ko anų nutautėjimo keliu ir savo veikimu anuos nepase-kė. Ji ėjo kartu su Lietuvos darbo žmonėmis ir jų sieki-mams ne tik buvo ištikima, bet ir uoli kovotoja už Lie-tuvos laisvę, už geresnę, ti-kresnę darbo žmonių ateitį.

Ne tik savo įsitikinimais, bet ir savo darbu ir raštais, buvo liaudininkė, jų politi-nės srovės uoli dalyvė. Jos nuveikti darbai ir sukurti raštai branginami visų pa-žangių Lietuvos žmonių.

Gabrielė Petkevičaitė taip pat kovojo už moterų teises, kurios carinės Rusijos oku-pacijos metais buvo teisiniu požiūriu nuskriaustos. 1907 metais carinės Rusijos oku-pacijos reakcijos metais, kuomet įvyko Lietuvos mo-terų suvažiavimas Kaune, ji nepabūgo pasakyti drąsiai kalbą ir tarti daug tiesos ne vien tik okupantams, bet ir saviems, kurie pasekė re-akcininkus. Suvažiavusios moterys Kaune ją išrinko pirmininkauti. 1908 m. jos sumanymu buvo įsteigta Lietuvos Moterų Sąjunga.

Gabrielė Petkevičaitė bu-vo viena iš "Žiburėlio" draugijos steigėjų. 1893 m. "Žiburėlis" buvo įsteigtas lietuvių besimokančiam jaunimui šelpti. "Žiburėlio" draugija mirė kartu su Lie-tuvos nepriklausomybe. O "Žiburėlis" sušelpė šimtus Lietuvos jaunimo ir įgalino juos eiti mokslus. Sušelpų-jų tarpe būta įvairių politi-nių įsitikinimų, nes "Žibu-rėlio" įsteigėjos ir jo veikė-jos: G. Petkevičaitė, Felici-ja Bortkevičienė, Ona Vilei-sienė ir kitos buvo toleran-tės, pakancijos moterys ir nesiraušė kitų nei sąžinė, nei jų įsitikinimui.

G. Petkevičaitė buvo ne-išskiriamos draugės su ra-šytoja Zemaite. Juodvi abi kartu parašė kelis scenos veikalelius, tarp kurių "Vel-nias spąstuose," komedija, labai mėgta kaimo scenose vaidinti.

Po savo bendrais kūri-niais juodvi pasirūšydavo Dvi Moterys.

G. Petkevičaitė Lietuvos spaudos draudimo metais rašė Tilžėje spausdinamu-se laikraščiuose "Varpe," "Ūkininke." Pirmi jos raštai buvo korespondencijos. Vė-liau pradėjo kurti apsaiki-mėlius, gyvenimiškus, iš ti-krovės išsunktus. Tokių jos apsakymėlių rinkinys "Kri-slai" jau pasirodė atskirai

vos ateities abejinga—pesi-mistė. Ji buvo tvirtai įsitiki-nusi, kad Rusijos darbo žmonės kada nors nusikra-tys carinės valdžios jungu, o tuomet ir Lietuvos žmonės sugebės savo šalies vairą į savo rankas paimti.

Puziniškių dvaro sodybo-je buvo senas senutėlis, priakiuręs medis, G. Petke-vičaitės mylimas ir jos atsi-minimais padabintas. Spau-dos draudimo metais tas skylėtas medis buvo slap-tai gabenamos spaudos sandė-liu. Nors daug būta jos dvar-e žandarų kratų, bet jiems nepavyko tas spaudos san-dėlis aptikti. Taigi, ji ne tik rašė spaudai, bet ją ir pla-tino.

Zymesni Gabrielės Petke-vičaitės-Bitės kūriniai buvo šie: Vilkinė, Iš gyvenimo verpetų, Dievui atkišus, Ad astra, Pirmojo Pasaulinio karo užrašai—Karo meto

Nukelta į 7-a pusl.

IDOMIOS ir NAUDINGOS KNYGOS

Pačiam Skaityti ir Kitam Dovanoti

- LIETUVA RUDO.** Stepono Kairio labai vaizdingai ir įdomiai parašyti atsiminimai, kaip Lietuva kėlėsi iš miego, geriausia dovana kiekvienai progai, gražiais kietais viršeliais, iliustruota, 416 puslapių, didelio formato. Kaina \$5.50
- DIENOJANT.** "Knygnešio karaliaus" sūnaus Kipro Bielino idomūs atsi-minimai, 464 psl., kaina \$6.00
- 1905 METAI.** Kipro Bielino atsimi-nimų antroji dalis, 592 puslapiai. Kaina \$6.00
- ZVILGNSIS I PRABETI.** K. Žuko i-domūs atsiminimai, 477 psl., kaina \$5.00
- PASAULIO LIETUVIŲ ŽINYNAS** paruošė Anicetas Simutis, daugybė žinių lietuvių ir anglų kalbomis apie lietuvių visame pasauly. 464 psl. Kaina \$6.50
- LIETUVIŲ DAINOS AMERIKOJE,** surinko ir suredavo Jonas Ba-lys, 472 dainos su gaidomis. Ang-liskai duotos kiekvienos dainos turinys, todėl tinka dovanoti ir lietuviškai nekalbantiems, įrista 326 pusl. kaina \$5.00
- MAZOJŲ LIETUVA,** parašė M. Gim-butienė, J. Gimbutas, J. Lingis, J. Baisys ir J. Zilevičius, 326 psl. kaina \$5.00
- LENGVAS BŪDAS ISMOKTI ANG-LISKAI.** Geriausias vadovėlis pra-dedantis angliskai mokytis. Duoda ištara, anglišką pasakal-bėjimus. Kaina 75 Cent.
- MARLBOROUGH'S LITHUANIAN SELF-TAUGHT.** M. Inkienė, ge-ras vadovėlis lietuvių kalbos mo-kytis angliskai kalbančiam, 141 psl., kaina \$1.25
- DEMOKRATINIO SOCIALIZMO** PRADAI. Populiari ir naudinga knyga šiu dienų klausimams su-prasti. Kaina 50c.
- DIEVŲ MISKAS.** Balio Sruogos ne-žinijamas aprašymas, ka jis ir jo nelaimės draugai iškentėjo na-cijų koncentracijos stovykloje. 483 puslapiai. Kaina \$5.00
- MISKAS ATEINA RUDUO.** Ma-rius Katiliškio romanas, 514 psl., kiet viršeliai Kaina \$5.00
- NEMUNO SŪNĖS.** Andriaus Valce-ko romanas iš 1935 metų Suvalki-jos ūkininkų sukilimo prieš Sme-tonos diktatūrą. Pirmą dalis 350 psl. Kaina \$5.00
- NEMUNO SŪNĖS.** Andriaus Valce-ko romano antroji dalis, 426 pus-lapiai. Kaina \$4.00
- LIETUVIŲ LAUDIES MENAS.** Jo meninių formų plėtojimosi nagrin-ai. Paulius Galaunė, didelė kny-ga su daugybe paveikslų, gerame popieriuje. Kaina \$8.50
- SIAURUOJU TAKELIU.** K. B. Kraudėno atsiminimai iš Lietu-vos ir iš Amerikos lietuvių gyve-nimo. 178 psl., kaina \$2.00
- TIKRA TEISYBĖ APIE SOVIETŲ RUSIJĄ,** arba komunistų diktatū-ra faktų šviesoje. Trumpa bolševiz-mo istorija ir valdyme praktika. Labai daug informacijų. 96 psl. Kaina \$1.20
- NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS PINIGAI,** parašė Jonas Karsys, la-bai daug paveikslų, 255 psl. gers popiera. Kaina \$5.00
- AR ROMOS POPIEŽIUS YRA KRI-STAUS VIETININKAS?** Parašė kunigas M. Valadka. Svarbu susi-pažinti. Kaina \$1.20
- VILJONAS PAUNKSMĖ.** Balio Sruo-gos trileriška istorijos kronika, 73 psl., didelio formato, gera popie-ra, kaina \$2.50
- KODĖL AŠ NETIKIU I DIEVĄ?** Atvira nuomonė, įdomūs argumen-tai. Kaina 20 Cent.
- ANGLIU-LIETUVIŲ KALBŲ ŽODY-NAS.** virš 20,000 žodžių, 368 pus-lapiai, kaina \$4.00
- ŽEMAIČIŲ KRIKSTAS.** P. Abelkio istorinis romanas iš žemaičių brik-što laikų, kietai apdarai \$5.50
- ZEMĖ DEGA.** J. Savicko karo metu (1939-1945) užrašai. Pirmoji da-lis 453 psl. Kaina \$4.50
- ZEMĖ DEGA.** J. Savicko užrašų an-troji dalis, 414 psl. kaina \$4.50
- SOCIALIZMO TEORIJĄ.** Trumpai ir aiškiai parodo, kaip keitėsi visuo-menės santvarka ir kodėl ji dar keisis. Kaina 25 Cent.
- ISJUSIEMS NEGRIZTI.** M. Kati-liškio meistriškas aprašymas, kaip barui einant prie galo tūkstančiai lietuvių bėgo į Vakarų nuo ru-sų "vadotojų", 536 psl. Kaina \$5.00
- SUZADETINĖ.** J. Titinio 15 trumpų pasakojimų, 180 psl. Kaina \$2.00
- BARABAS.** Paer Lagerkvisto istori-nė apysaka, laimėjusi Nobelio pre-miją. Kaina \$2.25
- ZEMAITIS RAŠTAI.** Garsiosios mū-sų rašytojos pirmojo karo metu Amerikoje parašyti vaizdingai su-rašytojos paveikslai, 128 puslapiai, kaina 50 Cent.
- LIETUVIŲ KALBOS GRAMATIKA.** Parašė dr. D. Pilka. Pritaikinta Amerikos lietuviams, 144 pusla-pių. Kaina \$1.00
- CEZARIS.** Mirko Jesulio romanas trijų dalių, kiekviena dalis no-\$2, ara visos 3 dalys \$6.00
- NAUJA VALGIŲ KNYGA.** parašė M. Michelsonienė, 250 įvairių lietu-viškų ir kitų tautų valgių receptų, 132 puslapiai, kaina \$1.25
- POPIEŽIAI IR LIETUVA.** kunigo M. Valadkos parašyta knyga, 250 puslapių. Kaina \$2.50
- KISS IN THE DARK.** J. Jazmino anglų kalba sodrus vaizdelis. Kai-na kietais viršeliais \$2.00, o minkš-tais viršeliais \$1.00
- ATLAIDU PAVESYJ.** P. Abelkio ro-manas iš žemaičių Kalvarijos pra-eities, 467 psl. Kaina \$4.00
- VISUOTINIS TVANAS.** Ar galėjo toks tvanas būti ir ką apie tai sa-ko mokslas? Kaina 25 Cent.
- SOCIALDEMOKRATIJĄ IR BOL-SHEVIZMĄ.** Pagarl Kautskj, nau-jausiomis žiniomis papildyta tuo klausimu knygtė. Kaina 25 Cent.
- SOCIALIZMAS IR RELIGIJA.** Pa-rašė E. Vandervelde, vertė Vardū-nas. Kaina 25 Cent.
- TAVO KELIAS I SOCIALIZMĄ.** Parašė Leonas Biemas. Trumpas socializmo aiškinimas. Kaina 25 c.
- JUOZAS STALINAS,** arba kaip Kaukazo išpūsis buvo pasidares Rusijos diktatoriū. Kaina 25 Cent.
- DEL LAISVOS LIETUVOS.** Lietu-vos socialdemokratų raštai dėl bol-ševikų okupacijos ir teroro Lietu-voje. Kaina 25 Cent.
- LIETUVOS SOCIALDEMOKRATŲ PARTIJOS PROGRAMINIS GA-LRES,** 32 psl., kaina 25 Cent.
- VILKO GRUPIŲ KOMISIJOS PRA-NESIMAS,** arba kodėl mūsųose nė-ra vienybės, 80 psl., kaina \$1.00
- SENOVĖS LIETUVIŲ PINIGAI** nuo seniausiu laikų iki Lietuvos ne-priklausomybės galo 1795 metais. Parašė Jonas Karsys, daugybė pa-veikslų, 396 psl., geras popierius, kaina \$10.00
- ALTORIŲ BESIŲLY.** V. Putino-My-kolaičio romanas trijų dalių, Autorius, pats buvęs kunigas, ap-rašo, kaip kunigas Vasaris išsita-dėjo kunigystės dėl moterystės. Visos trys dalys įristos į vieną knygą, kieti viršai, 631 puslapis. Kaina \$6.00

Užsakymus ir pinigų prašome siųsti šiuo adresu:

KELEIVIS

636 E. Broadway —:— So. Boston, Mass.

VIETINĖS ŽINIOS

KAM PINIGŲ YRA,
O KAM NE

Gegužės 19 d. buvo So. Bostono Lietuvių Piliečių Dr-jos mėnesinis susirinkimas, į kurį iš kelių šimtų narių atėjo kelios dešimtys.

Darbotvarkėj paprasti klausimai. Priimti ir prisakdinti 5 nauji nariai, išskausytas finansinis pranešimas, iš jo sužinota, kad salė įrengiančiam rangovui jau sumokėta \$80,000, kad salės atidarymas bus birželio 19 d. ir tt.

Gyviau svarstytas vienas klausimas: Tautinių Šokių Sambūrio, kuriam vadovauja Ona Ivaskienė, prašymas. Sambūris paprašė Draugiją būti jo globėjai ir padėti lėšomis kelionei į Washingtoną, kame visos Amerikos tautinių šokių šventė mūsų Sambūris atstovaus lietuviams. Valdyba paskyrė \$50. Kadangi tai tik mažytė reikalingų lėšų dalis ir kadangi Sambūris jau tūsi esąs nusipelnęs didesnės paramos, jis raštu apeliavo į susirinkimą.

Jo vadovė gražiai priminė susirinkimui, kad Lietuva tebėra paversta, kad dėl jos visi turime kaip kas išgali kovoti. Tą daro ir jos vadovaujamas Sambūris, rodydamas mūsų gražų liaudies šokių meną ne tik saviskiams, bet ir amerikiečiams ir tuo garsindamas gerą lietuvių vardą. Washingtono birželio 1-4 dienomis bus visos Amerikos tautinių šokių šventė, kurioj lietuviams atstovauti pakviestas Bostono Sambūris. Kaip nuo to atsakyti, jei yra tokia gera proga šalies sostinė lietuviams pasirodyti. Sutikta, tikėtasi, kad S. B. L. P. Dr-ja globos Sambūrį ir padės finansinė.

kai. Valdyba paskyrė \$50, bet Sambūrio kelionės išlaidos daug kartų didesnės. Prašo narius nutarti būti Sambūrio kelionės globėjais ir skirti kiek didesnę sumą.

Nuosirdžiai Sambūrio prašymą parėmė A. Matjoška ir A. Andriulionis. A. Matjoška priminė, kad dūdų orkestru kelionei į Chicago duota net \$500, nors jis neturi nė mažiausio ženkliu, kad tai lietuvių orkestras, priminė Tautinių Šokių Sambūrio nuopelnus, bet visa tas nieko negelbėjo, nes valdyba buvo prieš nusistatčiusi ir kažkodėl pilotiškai elgėsi: Ji vertinanti Sambūrio darbą, bet nesąlėš, tuo dėl ji neparėmė ir A. Matjoškos pasiūlymo, kad prie valdybos nutartų jį \$50 pridėti dar \$50. Vadinasi, Dr-ja jau tokia plika, kad nebūti šimtinės svarbiu lietuviškam reikalui.

Ji neturi \$100 padėti Bostono jaunimui ne tik miesto, bet visos Amerikos lietuviams garbingai atstovauti JAV tautinių šokių šventėje, nėra dolerio rimtam propagandos žurnalui Lituanus, bet ji turi lėšų vienuolėms sušelpiti, brangiam skelbimui parapijos banketo programoje apmokėti ir panašioms "svarbioms" reikalams.

Jei taip mūsų kultūrinis reikalas tesuprastų kokios nors menkos draugijos vadovybė, galima būtų visai dėmesio nekreipti, bet So. Bostono Lietuvių Piliečių Draugija yra pati didžiausia Bostono lietuvių organizacija, ir to dėl jos vadovybei privalomas kiek geresnis visų mūsų bendrų reikalų supratimas.

Z-is

Jauniems nariams pagerbti

Dorchesterio S L A 359 kuopa rengia vakarėlį šeštadienį, birželio (June) 4 d., Strand Hall, 376 Broadway, So. Bostone. Pradžia 6 val. Bus vaišės ir programėlė. Įžanga suaugusiems tik \$1.25.

Dabar eina S L A deimantinių metų narių prirašymo įrašai. Įstojančiai nuo gimimo dienos iki 25 metų moka tik \$3.00 metams už \$1,000 apdraudus. Tie iš jaunųjų, kurie prisirašys jaunųjų pagerbimo vakarėlyje, gaus dovanėlę ir veltui įžangą. Kviečiame S L A narius ir draugus pobūvyje dalyvauti ir maloniai subatos vakarėlį praleisti.

Komitetas

Boston Sunday Globe

Gegužės 22 d. šachmatų skyrių skiria daug vietos Massachusetts'o komandos trečiam iš eilės laimėjimui prieš Connecticut žaidėjus. Pabrėžta, kad Kazys Merkis, Mass. komandos kapitonas, gana vykusiai sudarė komandą, pajėgusią laimėti santykiu 11½-4½.

Komandoje žaidė lietuviai: Gediminas Šveikauskas, Bostono meistras; jis nelaukta prarado tašką, patekęs į sunkumus dėl laiko prieš Noderer, trečioj lentoj. Šeštoj lentoj J. Vilkas, Jr. laimėjo tašką įveikęs New Barry. Bulokas sužaidė lygiu su Theoharous.

Tas pats laikraštis gegužės 15 d., rašydamas apie šachmatininkus, žymėjo, kad Kazys Merkis yra vėl Mass. valstijos komandos kapitonas, kurio komanda praėjais metais pasiekė didelio laimėjimo 21½-8½ ir dabar tikisi naujos pergalės.

S L A 328 kp. susirinkimas

Jis bus šį penktadienį, gegužės 27 d. 8 val. vak. Lietuvių Piliečių Draugijos salėje. Visi nariai kviečiami dalyvauti. Atskirų pakvietimų nebus.

Valdyba

DABAR JOS GALITE APLANKYTI SAVO GIMINES LIETUVOJE
IR KITAS U. S. S. R. VIETAS PAVIENTAI AR GRUPĖS Tiktai šiai pasitenkinusių lankytojų sako apie darbingumą COSMOS TRAVEL BUREAU, Inc., New York, kuris tvarkė jų keliones į įvairias SOVIETŲ SAJUNGOS dalis. MES PADEDAME JUMS SUTVARKYTI VIZŲ IR KELIONIŲ REIKALUS. Informacijų dėl vizų reikalavimų ir rezervacijų, prašom rašyti arba kreiptis: COSMOS TRAVEL BUREAU, Inc. 45 West 45th Street, New York City, N. Y. Tel. CI 5-7711 COSMOS... padeda keliautojams jau nuo 1898 metų.

ZODIS APIE DR. PILKOS
SENELIŲ NAMUS

Dabar girdėti visokių kalbų gandų apie dr. Pilkos senelių namą Dorchester. Mano senelių įstaiga yra verčiama užsidaryti. Tai yra daroma prieš mano norą. Aš čia noriu padaryti trumpą pranešimą tuo reikalu.

Daugelis žino, kad aš turiu įsteigęs ir tvarkau senelių namą jau 30 metų. Na mas ir sodas seneliams ir pensininkams yra 40 Mill St., Dorchester. Vietą daugelis žino. Namas yra įrengtas kaip slaugymo namas (nursing home) senesniųjų piliečių patogumui gyventi ir laukti senatvės. Namas turi visus įrengimus, kokių valstija reikalauja. Namo igula, pacientai ir darbininkai visi lietuviai.

Kodėl dabar namas turi užsidaryti? Kokia gi yra priežastis? Atsakymo kol kas niekas nežino.

Galėjo būti ir taip. Prieš kelerius metus dr. Paul Jakmauh, būdamas vienas iš septynių Viešosios Sveikatos Tarybos (Public Health Council) narių, Tarybos posėdyje padarė įnešimą, kad dr. Pilkos senelių slaugymo namui atimti leidimą (License) ir namą uždaryti; po septynių ilgakalbių kalbų, kurių patarta, kad dr. Jakmauh atsiimtų savo įnešimą. Jis to nepadarė.

Įnešimas praėjo 4 balsais prieš 3. Tokiu nutarimu, vieno balso didžiama, dr. Pilkos senelių namas nutarta sunaikinti. Kaip buvo nutarta, taip ir daroma. Aš negaliu suprasti, kodėl dr. Jakmauh taip skaudžiai kirta mane ir mano name globojamus senelius-senutes.

Dr. D. Pilka

Subatvakariai baigėsi

Gegužės 21 d. buvo šeštasis, paskutinis šio sezono, subatvakaris, rengiamas A. L. Tautinės S-gos savo namuose. Jame dainavo net 3 solistai: Irena Mickūnienė, Stasys Liepas ir Benediktas Povilavičius, jiems akomponavo komp. Julius Gaidelis. Po meninės dalies svečiai prie gražiai parengtų stalų gėrėsi kava, užkandžiais ir šnekėsiavo kas kam buvo įdomu. Subatvakariai – tikrai kultūringa pramoga.

Kas skaito rašo, duonos nepašo ir FRANK LAVINSKO AMERIKOS LIETUVIŲ LAIKRAŠČIAI 1879-1965 knygą užsisak! Įdėk į voką 3 dolerius, aiškiai savo adresą parašyk ir tą įdomią knygą gausi. O jei įdėsi dar du dolerius, tai priedu gausi "ANGLIAKASŲ ATSIMINIMAI". Mano adresas toks: Frank Lavinskas, 4141 46th St., Long Island City 4, N. Y.

Susivienijimas Lietuvių Amerikoje

Jungia lietuvių bendram lietuviškam darui, susiję tautinį solidarumą, rūpinasi išlaikyti lietuvių ir remia kovas dėl Lietuvos laisvės atgaitės.

S L A GYVYBES APDRAUDA IKI \$10,000.

S L A—TAUPOMOJI APDRAUDA iki \$10,000 dešimčiai ir dvidešimčiai metų ypatingai naudinga jaunimui. Po 10 ar 20 metų apsidraudęs gauna pilną apdraudus sumą. S L A—mažamečių apdrauda—rimtas aprūpinimas ateičiai.

S L A—SVEIKATOS ir NELAIMINGŲ ATSTIKIMŲ apdrauda duoda pašalpos iki \$325 į mėnesį.

S L A apdrauda—SAUGI, NELIECIAMA ir NEPRARASTINA. S L A nariu galima būti nuo gimimo dienos iki giles senatvės.

Daugiau žinių apie S L A darbus ir apdraudas galite gauti S L A kuopose, kurios yra visose žymesnėse lietuvių kolonijose ir S L A Centre. Rašykite tokiu adresu:

Dr. M. J. VINIKAS

307 West 30th Street, New York 1, N. Y.

Kitas subatvakaris bebus rudenį, rugsėjo 17 d.

J. Kačinskas vėl pakviestas diriguoti

Komp. Jeronimas Kačinskas antrą kartą šitame sezono pakviestas diriguoti Cambridge Civic Symphony orkestrui, kurio koncertas bus Sanders teatre liepos 7 d. 8:30 val. vak.

Programoje komp. Jeronimo Kačinsko simfoninė fantazija Nr 2 ir kt.

Lietuvos okupacijos
sukakties minėjimas

Šiemet sukanka 20 metų, kai Lietuvą ir visą Pabaltiją užgrobė komunistai. Kad šitą komunistų grobionišką veiksmą ir dabar jų ten vykdomą imperialistiką politiką veiksmingiau ir kitiems išryškinti, tariamasi su latviais ir estais tą sukaktį kartu paminėti birželio 18 d.

Atidarys naują salę

So. Bostono Lietuvių Piliečių Draugija savo namuose baigė įrengti kitą gerokai didesnę už dabartinę salę, kurios atidarymas bus birželio 19 d. Ta pačia proga bus paminėta ir draugijos 60 metų sukaktis.

Nauji ALT'o nariai

Sandara iš ALTO skyriaus atšaukė inž. A. Chapliką ir P. Jankų (dėl ligos) ir jų vieton paskyrė J. Tumavičienę ir B. Kontrimą.

G. PETKEVICAITE-BITE

(Atkelta iš 6-to pusl.)

dienoraštis. Tai vertingas dienoraštis karo meto baisyboms pažinti. Čia G. Petkevičaitė pasireiškia kaip kilni humanistė, kuri žmoniškumą laikė aukščiausiu visu.

G. Petkevičaitė žmonėms teikia visokeriopą paramą. Medicinos seserų mokslo pramokusi, kam reikėjo suteikdavo pirmąją pagalbą; atliekamu laiku vaikus mokydavo ir šiaip visokius žmonėms patarimus duodavo. O kas ne tik iš Lietuvos šviesuomenės svetinguose Puziniškių rūmuose nėra buvęs, G. Petkevičaitės vaistas ir kas iš jos apylinkės prašėčių žmonių ne-

silankė pas G. Petkevičaitę "rodos" gauti? Ir visų akys, visų prisiminimuose Gabrielė Petkevičaitė įstrigo, kaip viena iš idomiųjų moterų ne vien tik Lietuvoje. Iš jos krikštolinių akių visuomet dvelkė jausmas, išmintis ir pagarba žmogui.

Jieškojimai

Duktė Lietuvoje Ona Maciūtė Filipavičienė, ješko savo motinos Aleksandros (buvusios Maciūnės) po antrą vyrą Urbanienę. Prieš 40 metų ji gyveno New Yorke ar artį jo. Ji su antru vyrą turėjo 8 vaikus, vienas sūnus Povilas, viena duktė Veronika. Ir ješko sėters Stasės Maciūnės, kuri su motina kartu atvažiavo į Ameriką. Ješkosios mamos ar kas jai žino, prašom rašyti šiuo adresu: Ona Filipavičienė, Patirėlių kaimas, Raudėnų paštas, Kursėnų rajonas, Lietuva—USSR arba rašyti: Mrs. E. Roman, 107 Ames Street, Brockton, Mass. 21

BIBLIJOS TYRINETOJŲ
GARSINIMAS

"Atgavinimo Laikai"

Nežinot, kur mes jieškosime ir kaip mes nagrinėsime, vistiek pasi rody, kad žmogaus prityrimai per visus amžius buvo "trūkimas", "troškimas", "naikinimas". Išreiktas iš Edoeno ir praradęs savo valdžią, žmogus pasijuto esąs klajūnu sausoje ir išdžiuvusioje žemėje. Kaip labai daug pagodos suteikia žmogui pažadas, kad "susa žalis", bus paversta į "linksmybės vietą", ir "apleista ir nepereinama šalis linksmybių, tyrumo džiaugsmis ir žydės kaip rožė". — Iza. 35:1, 2.

Kai kas gali paklausti, kaip galima įvykinti tokia didelė permaina? Apasitulas atsako: "Atgavinimo laikai ateis nuo Viešpaties čiausumo." Ir kaip didis bus tas atgavinimas, kuomet, išbūvęs per šesius tūkstančius metų tyroose, nebematydamas savo Tėvėjo veido, žmogus ir vėl patirs džiaugsmo apstumpą, naujojo bus atkreiptas į jį palinksmintą Dievo veidas.

"Atgavinimo laikai!" Kokie malonūs ir palinksmintys žodžiai. Be to atgavinimo žmonių padėmė būtų galutinai išnykusi; nes Dievo malonės praradimu atėjus bados, būtų apkrėtos visos pražėtingos mirties įėja. Protinis ir fiziškas skurdas būtų kas kart arčiau užmojęs mirštancia padėmė. Bet ačiū Dievui už užtikrinimą, kad Jis atgėris į žmogaus savo veidą ir kad tuo jie bus atgavinti ir palaikinti.

Jie bus atgavinti tikru pažinimu Jo ir Jo plano teikiančiu žmogui amžinojo gyvenimo ir laimės. Jie bus atgavinti protiška ir kūniška sveikata. Žmogus pasidarys tautiškai ir pilnas gyvyumo, kad visokios ligos, net ir senatvė, pasidarys tik tamsios vėties atsiminimas, nes "mirties daugiau nebus". Apr. 21:4.

(Bus daugiau)

Norėdami daugiau sužinoti šiuos ir kitus dalykus iš Biblijos, gausite veltui, kreiptis: L. B. S. A. 3444 So. Lituanica Ave. Chicago 8, Ill.

Kur atostogauti?

Kiekvieno žmogaus jėgos metų begyje išsenka ir joms atgauti reikalingas ramus poilsis, malonios atostogos. Mūsų vasarvietėje—Osterville Manor—Jūs rasite ramų malonų poilsį ir tikrai atgausite visas, per paskutinius metus išseiktas, jėgas.

Osterville Manor yra gražiame pušynais apaugusiame Cape Cod pusiasalyje prie Atlanto, kur šiltosios sezonės vandens temperatūra 70-80 laipsnių. Visi mūsų vasarvietės svečiai audojasi uždaru (privatisku) papilimu, kurio svarus smėlis dar po kelių kartus valomas ir sijojamas, todėl į jį papildomai tegalima įeiti tik su atskirais leidimais, kuriuos parūpiname visiems svečiams. Prie papilimo yra automobiliams saugoti vieta, už kurią atskirai mokėti nereikia. Mūsų vasarvietės kainos yra labai emos, jas lyginant su kitomis panašiomis vasarvietėmis, todėl tikime, kad Jūs apsispręsite apsigyventi Osterville Manor vasarvietėje.

Mes būsimė labai laimingi, jei apsispręsite atostogauti susisiekiant su mumis ir pranešite, kurio metu ketinate atvykti, kad galėtume Jums rezervuoti kambarius, kad atvykę nebūrumėte jokio rūpesčio ir galėtumėte visą atostogų metų skirti poilsiui ir malonumams.

Laukiame Tamstų pranešimų ir norame klausyti, jei dar kiltų koki nors neaiškumų. Mus galite pasiekti šiais adresais:

Osterville Manor, Inc.
Osterville—Cape Cod, Mass.
Telefonas: Garden 8-6991
arba Bostone: 265 C Street
So. Boston 27, Mass.
Telefonas: ANdrew 8-7730
Jūsų J. Kapočius
(Skelb.)

NAMAI FLORIDOJE

Floridoje kororto mieste, parduodamas namas iš 4 kamb., prie žuvimo ežero, U. S. kelio 441. Kaina \$4,500. Daugiau žinių suteiksiu laišku: N. Galminas
P. O. Box 211
Oklawaha, Fla. (24)

Vedybos

Vedybų tikslu noriu susipažinti su vyru apie 39-42 metų, vedusiu, dirbančiu. Su laišku prisiųstį savo fotografiją. Rašyti: Mis Jennie Slupkas
1291 Eastern Parkway
Brooklyn 33, N. Y. c/o Supt. (23)

TRUKZOLIS

Trukzolių Saknis nuo patrikumo, po krūtine skaudėjimo, palengvina atkosėjimą, suteikia praktiškumą ir pridūoda geresnį apetitą. Svaras \$3.00.

Laukinių Žemuogių Lapai nuo kruvino viduriavimo, naktinių prakaitavimų, gydo užsienėjusias žaizdas ir valo kraują. Svaras \$2.00.

Mes nesijūčiam per C. O. D. Alexander's
395 Broadway
South Boston 27, Mass.

KAS LABIAUSIA LIETUVOJ REIKALINGA

- NAILONO TAFETA paprastų spalvų arba gėlo ir smulkaus rašto, 36 colių platumo, už 1 jardą... \$2.70
- NAILONO ORGANZA balnėms ar vaikų suknelėms 36 colių platumo, už 1 jardą... \$2.70
- LOVATIESES, itališkas pliusas, raštas ant melynio, vyninio, žalio ar auksu dugno, dydis 190 x 230 centimetrų... \$24.75
- TOS PAČIOS DUGNĖS 210 x 250 centim. ... \$28.00
- STALTIESES, italų pliusas, tų pačių spalvų 130 x 130 cm \$12.00
- SVEICARŲ KASHIRO SKAELĖS, gėlo ar smulkaus rašto 32 x 32 colių dydžio... po \$4.60
- PIQUE moterų blizkoms, balta ar mėlyna spalva už 1 jardą... \$1.65
- POPLINAS vyrų marškiniam, paprastas ar dryžėtas už 1/2 jrd. \$1.70 — prie to pridėti \$6.50 prie viso siuntinio kainos —
- STANDARTO PAKETAS... SUL 20 (vyrams)... \$29.00
- 3 su trečdaliu jardų vilnonis serge melynose kostiumui ar apsiaust. 3 su trečdaliu jrd. (85% vilnos) tamsiai pilkos ar melynose spl. \$29.00
- STANDARTO PAKETAS AD 702 (moterims)... \$29.00
- 1 vilnonis sveteris, 1 jardas vilnonio tweed sijonai, 2 1/2 jardų bovelinės medž. blizkai, 1 skarelė, 1 pora viln. kojinių
- AKORDIONŲ didelis pasirinkimas modeliu nuo \$63.00 iki \$495.00
- NAUJOS ŽEMESNĖS KAINOS MAISTUL REIKALUKITE NEMOKAMAI MŪSŲ KATALOGU.
- TAI PAT VISI VAISTAI SU RECEPTAIS IR BE MŪSŲ GYDYTOJAMS IR VAISTININKAMS TEIKIA NEMOKAMUS PATARIMUS. VAIKAMS PREPARATAI, DANTŲ GYDYMO PRIEMONĖS, GYDYTOJŲ IR CHIRURGŲ ĮRANKIAI, AKINIŲ IR KLAUSOS PAGALBA.

T A Z A B

51 Reservoir St. CAMBRIDGE, Mass. Tel: KI 7-9705
(Offisas atdaras visą laiką)

Pasinaudokite patikimu, kruopščiu ir greitai mūsų firmos patarnavimu.

SIUNTINIAI SIUNČIAM I SOVIETŲ RUSIJĄ,

UKRAINĄ, LIETUVĄ, GUDIJĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ ir Kitas Respublikas. Mūsų didžioji firma turėdama tūkstančius patenkintų klientų 100% garantuoja siuntinių pristatymą. Kiekvienas siuntinys išsiunčiamas laike 48 valandų ir adresatą pasiekia per 6 - 7 savaites (oro paštu per 7 - 12 dienų). Mūsų įstaiga yra pirmos rūšies didelis pasirinkimas įvairių prekių. Reikalaudami mūsų nemokamų katalogų, kuriuose rasite informaciją apie naujas mūsų mitybos normas ir patvirtinimas. Atsiminkite, kad mes esame specialistai visame kame, kas liečia siuntinių persiuntimą.

GENERAL PARCEL & TRAVEL CO. Inc.

Licensed by U S S R.

135 West 14th Street, NEW YORK 11, N. Y. Tel. CH 3-2583

Atidaryta kasdien nuo 9 iki 6, sekmadieniais nuo 9 iki 4 val. po pietų. Tikrai vyriausioje įstaigoje MŪSŲ SKYRIAI:

141 Second Avenue/39 Raymond Plaza W. 132 Franklin Ave. 900 Literary Rd.
NEW YORK CITY NEWARK, N. J. HARTFORD, CONN. Cleveland 13, Ohio
Tel. GR 5-7430 Tel. Market 2-2877 Tel. CH 6-4724 Tel. Tower 1-1461
332 Fillmore Ave. 359 West Broadway/11339 Jos. Campus 632 W. Girard Ave.
BUFFALO 6, N. Y. BOSTON 27, MASS. DETROIT 12, MICH. Philadelphia 23, Pa.
Tel. Mohawk 2674 Tel. Andrew 8-6040 Tel. Townsend 9-3980 Tel. Walnut 5-8878
2134 W. Chicago Ave., CHICAGO 22, Ill., TEL.: Dickens 2-8232
3216 Sunset Blvd. LOS ANGELES 26, Calif., Tel. Normandy 5-9887

ŽODYNAS

A. LALIO

Lietuvių-Anglų ir
Anglų-Lietuvių
Kaina \$14
Pinigus siųsti kartu su užsakymu

Dr. D. PILKA
546 E. Broadway
So. Boston 27, Mass.

VAISTUS I LIETUVĄ

ir į VISUS KRASTUS už GĖLEZINĖS UŽDANGOS.

Mes siunčiame kasdien. Pristatymas garantuotas. Atsiųskite mums laiškus ir receptus iš senio krašto, arba užsikiite asmeniškai.

VERNON DRUG, INC. J. P. BUJNICKAS, Reg. Ph. sav.
100 MILLBURY STREET, WORCESTER, MASS.
46 metai aprūpina Worcesterį ir apylinkę vaistais

MES ATLIEKAME...

VISOKIUS SPAUDOS DARBUS

Jei Jums reikia —

- Biznio kortelių
- Spausdintų vokų
- Laiškams antgalvių
- Programų ar plakatų
- Bet kokių pramogai biletų
- Draugijoms įstatų ar blankų

"Keleivio" spaustuvė padarys Tamstoms viską ir prisijūs. Prašome kreiptis šiuo adresu:

"KELEIVIS"

636 E. Broadway, So. Boston 27, Mass.

VIETINĖS ZINIOS

ADV. JOHN J. GRIGALUS PRISIEKIA

Bostone gerai žinomas advokatas, visuomenininkas, So. Bostono Lietuvių Pilietų Draugijos pirmininkas, Alto ir kitų organizacijų veiklus narys John J. Grigalus (kairėje) nuo gegužės 1 d. paskirtas Mass. valstijos vyriausio prokuroro (Attorney General) John J. McCormack (dešinėje) padėjėju. J. McCormack yra kongreso (atstovų rūmų) demokratų vado John J. McCormack sūnas, vedęs lietuvaitę Emiliją Ruplytę. J. Grigalui naujose pareigose linkėtina geriausio pasisekimo.

Laisvės Varpas kviečia

Ateinantį sekmadienį, gegužės 29 d. Laisvės Varpas kviečia visus lietuvius į Romuvos parką, Claremont Ave., Brocktone, Mass. Ten vyks metinis tos radijo programos gegužinė su įvairia ir įdomia programa. Tarp kitko gegužinėje bus paskirstytos trys piniginės dovanos tiems, kurie įsijungs savo auka į vykdomą dabar piniginių vaujų Laisvės Varpo naudai. Dovanų paskirstyme galės dalyvauti kiekvienas, kuris pagal specialius lapelius aukos programos reikalams bent 25 centus.

Gegužinei parinkta specialiai tokia diena, kad į ją galėtų atvykti taip pat tolimųjų kolonijų lietuviai. Kadangi pirmadienis yra nedarbo diena, tai sekmadienio gegužinėje galima paūžti laisviau ir ilgiau. Čia puikiai tiks dainos žodžiai: "Rytoj šventa — išmiegosim."

Ypač daug lietuvių laukiama gegužinėje iš Worcesterio, kur Laisvės Varpas geriau girdimas, negu kitose kolonijose.

Gražusis Romuvos parkas Brocktone ateinantį sekmadienį bus užpildytas lietuvių, jei į jį susirinks visi tie, kurie klausosi Laisvės Varpo, o taip pat tie, kurie naudojami šios programos patarnavimais.

Koresp.

Laikraščiai vis brangsta

Boston Globe rytinės laidos ir Record kaina jau nuo gegužės 9 d. pakelta iki 8 centų, o Boston Herald tą patį padarė nuo gegužės 16 d. Iki 7 centų pakėlė ir Chr. S. Monitor dienraštis.

Aktorius Stasys Pilka atvyksta į Bostoną

Birželio 4 d. vakare ALT S-gos Bostono sk. namuose, 484 E. 4 St., rengiamas aktorius Stasio Pilkos dailiojo skaitymo ir deklamavimo recitalis. Programoje bus atlikta lietuvių aktorių poezija, parinkti prozos gabalėliai ir ištraukos iš dramos veikalų. Aktorius turi paruošęs ir vieną kitą monologą iš W. Shakespeare'o tragedijų.

Bostono lietuviams akt. Stasys Pilka yra seniai pažįstamas, nes čia jis lankėsi iš Nepr. Lietuvos 1929 m. Šiuo metu jis gyvena Chicagoje, Ill., jo vardas nuolat regimas mūsų spaudos puslapiuose, kur dažniausia jis rašo teatro temomis. Chicagoje jis yra ne tik pats vaidinęs, bet režisavęs ir statęs vieną kitą scenos veikalą.

Bostono akt. St. Pilka apsisėdęs pas Santvarus ir čia gal pavišės vieną kitą savaitę. Recitalio rengėjai nuosirdžiai kviečia Bostono lietuvius birželio 4 d. vakarą skirti akt. St. Pilkos pasirodymui, nes tai bus reta proga paklausyti deklamacijų ir grožinės literatūros dailiojo skaitymo.

Buvo atsilankęs dr. B. Matulionis

Praeitą trečiadienį mus aplankė dr. B. Matulionis iš Wallum Lake, R. I. Daktaras iš Bostono išskrido į Halifax (Kanadoje), į savo vyriausiojo sūnaus mokslo pabaigtuves. Ten jo sūnus gegužės 19 d. baigė ligoninėje privalomą gydytojo praktiką ir gavo leidimą praktikuoti.

Jaunasis daktaras Matulionis, vasarą pasilęsęs pas tėvą, žada laikyti egzaminus JAV ir čia kurioj didesnė lietuvių gyvenamoji vieta pradėti versti gydytojo praktika.

B. Matulionis pirmadienį sugrįžo į Wallum Lake.

Mirė E. Petrašienė

Miesto ligoninėje gegužės 18 d. mirė Savickaitė-Petrašienė, Onos Girulienės motina, 83 m. amžiaus.

Dėl Zalgirio mūšio minėjimo

Į ALTO gegužės 18 d. kvieštą draugijų atstovų pasitarimą atvyko tik maža kvieštųjų dalis. Išsklausius ALTO prezidiumo paruoštą minėjimo planą, nutarta: Rudenį minėjimą ruošia ALTO skyrius, pasikvietęs talkon kitas organizacijas.

B. Kapocienė grįžo iš ligoninės

Blanche Kapocienė, dr. A. Kapočiaus žmona, praeitą savaitę grįžo iš ligoninės, ten išgulėjusi kelias savaites.

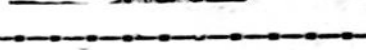
ONAI GIRULIENEI

Jos mylimai motinai ELENAI PETRAŠKIENEI mirus, gilia užuojautą reiškia

Ona Ivaškienė

Suffolk DOWNS

Presents its
BIG MAY 30th
Holiday Weekend of Racing
(Holiday Only — First Race 1:30)
Sat., The Pinetree Stakes — \$5,000 Added
Mon., The Tomasso Memorial Handicap — \$10,000 Added
Tues., Free Admission
4 Valiant Cars
GIVEN AWAY FREE
First Race 1:45. Spacious Parking

Seniausia ir patikimiausia, oficialiai su INTURISTO LEIDIMU veikianti siuntinių siuntimo firma, kuri siunčia įvairios sudėties siuntinius į LIETUVĄ ir kitus rusų okupuotus kraštus

PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, Inc.

397 A WEST BROADWAY
SO. BOSTON 27, MASS.
Telef. AN 8-2718

643-647 ALBANY AVENUE
HARTFORD 12, CONN.
Telef. CH 7-5164

Yra gerai užsirekomendavusi ir plačiai žinoma savo ilga praktika, sąžiningu ir greitu patarnavimu. Siuntiniai pilnai apdrausti ir garantuoti pasiekia adresatą per 5-6 savaites, oro paštu per 10-12 dienų.

Aplankę mūsų krautuve, rasite didelį pasirinkimą įvairiausių rūšių importuotų ir vietinės gamybos medžiagų, kostiumams, apsiaustams, suknelėms, kurios parduodamos pasakiškai žemomis kainomis. Be to, čia pamatysite dar daug ir įvairių, retai užtikamų importuotų prekių.

Atkreipkite dėmesį į mūsų SPECIALIUS STANDARTINIUS SIUNTINIUS, pav. 100% vilnonės angliškos medžiagos 5-kiems kostiumams — \$65.00, taip pat grynų vilnos medžiagos 5-kiems kostiumams — \$55.00, akor-leonių nuo \$75.00 iki \$980.00, 20 svarų cukraus už \$16.00 ir dar daug kitų. Reikalauti MŪSŲ KATALOGŲ. Į čia paminėtas kainas įeina visos išlaidos: prekės, muitai, pasiuntimo, apdraudimo ir viskas kita.

Jūsų patogumui, įvairūs vaistai čia pat parūpinami ir išsiunčiami. Tad reikalingi esant, aplankykite mūsų firmą, kur visuomet sutiksite malonų ir sąžiningą patarnavimą Jūsų GIMTAJĄ KALBĄ.

DARBO VALANDOS: Kasdien nuo 8:30 ryto iki 6:30 vakalų vakaro.

Šeštadieniais nuo 9 val. ryto iki 4 val. po pietų. Vėdėjas MYKOLAS GURECKAS

Kas nori važiuoti į Washingtoną

Nedideliam skaičiui asmenų yra proga važiuoti autobusu į Washingtoną kartu su Lietuvių Tautinių Sokių Sambūru. Išvažiuojama penktadienį, birželio 3 d. 5 val. vak., grįžtama sekmadienį, birželio 5 d. vėlai vakare. Kelionė į abu galus \$20. Kreiptis į Oną Ivaškiene, 366 Broadway, tel. AN 8-4618.

Ir nukirpta avis savo ėriukus susildo.

PIGIAI PARDUODAMI NAMAI

City Point — So. Bostone

1. 3 seimų 4-5 kamb., baltos sienos ir pečiai, gražus aptvertas kiemas, netoli mokyklų, už \$10,000.
2. 3 seimų 5-6 kamb., mūro garažas, visai arti vandens, moderni karšto vandens šiluma aliejumi, nuolatini karštas vanduo, nuomos \$85-90 ir 73 mėn., už \$15,500.
3. 6 seimų 3-4-1 ir 3-4-1 kamb., \$164 nuomos mėn., už \$9,000.
4. 2 seimų 4-4 kamb., balti pečiai ir baltos r. b. sinkos, nuolatini karštieji vandenys, už \$8,300.

Kas nori važiuoti į Washingtoną

1. Labai gerame stovyje, arti mokyklų, bažnyčios ir susisiekimo, 3 seimų 6-6 kamb., 2 garažai, 3 garų šilumos aliejumi, azuolo grindys, žemos vonios, balti pečiai ir baltos sinkos, nuolatini karštieji vandenys, nuomos \$75-70 mėn. ir liuosas butas prie kelių, aptvertas kiemas su rožių krūmėmis, už \$19,500.
2. 3 seimų kolonijinis, du mūro garažai, 3 garų šilumos aliejumi, nuolatini karštieji vandenys, azuolo grindys, kab. baltos sinkos, balti pečiai ir susisiekimo, bažnyčių ir mokyklų, už \$18,000.
3. 3 seimų kolonijinis 6-6 kamb., azuolo grindys, baltos sinkos, balti pečiai, 3 garų šilumos aliejumi, už \$15,900.
4. 1 seimos 7 kamb. ir didelio priešlambro, Pleasant gatvės medžiais, daugiasienis rajone, karšto vandens šiluma aliejumi, azuolo grindys, didelis kambariai, arti susisiekimo, bažnyčios ir mokyklų, už \$13,500.
Aukštųjų linijų ir smulkesnių žinių gavimui kreiptis į PRANA EMBERTĄ, Realtor, 58 E. Broadway, So. Boston, Mass. Tel. AN 8-7031, AN 8-1433 ir AN 8-0699.

BUTAS NUOMAI

4½ kamb. butas su vonia, naujai dekoruotas, baltos sinkos, pirmame aukšte, tik \$28.00. Saugikite telefonus: AN 8-7651 tarp 5 ir 9 valandų.

PARDUODAMI NAMAI

Dorchester, netoli Sv. Motiejaus bažnyčios, 2 seimų, 8 kamb. Vienas butas laisvas. Naujas aliejinis šildymas. \$14,000. Skambinti vakarais CU 6-1841.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

IR Į KITAS SOVIETŲ VALDOMAS SRITIS

Kviečiame visus naudotis greitu patarnavimu patikimos įstaigos

Turime pasirinkimą medžiagų, odų ir kitokių daiktų pigiomis kainomis. Gavome austrų deimantinių stiklų piaučių riežtukų nuo 1.65 už štukę. Siunčiame su Inturisto leidimu. Kelionė trunka nuo 4 iki 6 savaičių.

General Parcel & Travel Co., Inc.

359 W. Broadway, So. Boston, Mass. Tel. AN 8-5040

Istaiga atdara:
Kasdien 9 A. M. - 6 P. M.
Šeštadieniais 9 A. M. - 4 P. M.

Vėdėjas: M. Kavaliauskas

TAUPLYK DAUG \$\$\$\$ JOSŲ KURŲ ISLAIDOSE
Turėdamas gerą, automatišką aliejaus pečių (burnerį) visiškai įrengtą su visomis kontrolėmis ir 2½ gal. aliejaus tanku
UŽ SPECIALINĘ KAINĄ \$275.00

GERIAUSIAS ALIEJUS KURUI
14½ CENTŲ UŽ GALIONĄ

24 Valandų nemokamas aliejaus pečių aptarnavimas visiems mūsų reguliariems aliejinio kuro kostumeriams

FORTUNA FUEL CO.

45 DORSET ST., DORCHESTER
Naktį, Sekmadieniais ir šventadieniais ŠAUKIT
Nauji šilto oro, garo ir karšto vandens boileriai įtaisomi iš pagrindų.
NEMOKAMAS ĮKAINAVIMAS

R The Apothecary

Lietuviška Ti kra Vaistinė

Parduodame tiksliai vaistus, išpildome gydytojų receptus ir turime visus gatavus vaistus. Turime vaistų ir vitaminų persiuntimui į Lietuvą ir kitus kraštus, kaip peniciliną, streptomyciną, rifamiciną ir vaistų nuo reumatizmo, atraičių, strėnų gėlimo ir kitų ligų. Jei reik vaistų — eikite į lietuvišką vaistinę. Sav. Emanuel L. Rosengard, B. S., Reg. Pharm., 382a W. BROADWAY, tarp E ir F gatvių, SO. BOSTON. Telefonas AN 8-6020

Nuo 9 ryto iki 8 val. vak. išskyrus šventadienius, ir sekmadienį

DIDŽIAUSIA SIUNTINIŲ PERSIUNTIMO ISTAIGA NAUJOJOJ ANGLIJOJ

GLOBE PARCEL SERVICE, Inc.

390 West Broadway, So. BOSTON 27, Mass., Tel. AN 8-8764
Persiunčiame Jūsų sudarytus siuntinius į LIETUVĄ ir VISAS kitas Rusijos valdomas sritis.

Iš naujų rūbų, avalynės, medžiagų, maisto, vaistų ir kitko. Visas išlaidas ir SSSR muitą apmoka siuntėjas. VAISTUS, MEDŽAGAS, ODAS GALIMA SAVIKAINA PIKTTI MŪSŲ ISTAIGOJE, PRAŠYKITE MŪSŲ KATALOGŲ! Iš toliau siųskite siuntinius mūsų viršų nurodytu adresu. Įdėkite daiktų sąrašą ir aiškūs siuntėjo ir gavėjo adresus. Mes, siuntini perpaikę, pranešime Jums, kiek kainuoja persiuntimas. Atsiųsti paštui siuntiniai paruošiami greičiausiu laiku. Dabar galima siųsti iki 44 svarų paketus, jei siunčiamieji daiktai tel. na dežėje, kurios dydis yra 15 x 15 x 12 colių. Oro paštu galima siųsti iki 22 svarų siuntinius.

ISTAIGA LIETUVIŠKA, KREIPKITES LIETUVIŠKAI! Visi siuntėjai įsitikino, kad mūsų įstaiga greičiausiai patarnauja ir persiunčia siuntinius. SIUNTINIAI APDRAUSTI.

Siunčiame su INTURISTO leidimu. Siuntiniai priimami kasdien nuo 9 iki 5 val. vak. ketvirtadieniais nuo 9 val. ryto iki 7 val. vak. ir šeštadieniais nuo 8 ryto iki 2 val. po pietų.

VEDEJAS: JONAS ADOMONIS

Geriausias būdas paremti laikraštį yra gauti jam naujų skaitytojų. Padarykim tą.

Suriai ir Grietinė

Kas nori pirkti gerų šviežių surių ir grietinės (smetanos) ir kitų pieniškių produktų prieinama kaina, nrasdami kreiptis į Peter Akunevich
ELM STREET kampas POND ST. HALIFAX, MASS.
(Tarp 27 ir 106 kelių)
Galima atvykti bet kada.

RADIJO PROGRAMA

Seniausia Lietuvių Radijo Programa Naujojo Anglijos stoties WLYN, 1360 kilociklų, veikia sekmadieniais nuo 1:30 iki 2 val. dieną. Perduodama: Vėliausių pasaulinių žinių santrauka ir komentarai, muzika, dainos ir Magdūtės pasaka. Biznio reikalais kreiptis į Baltic Florists gėlių ir dovanų krautuvę, 502 E. Broadway, So. Bostone. Telefonas AN 8-0489. Ten gaunamas ir Keleivis.

GR 9-1805 ir AN 8-9304

Dengiame Stogus Ir Taisome Juos

Taisome, šingeliuojame, dengiame aliuminijum ir dažome iš lauko sienas. Apskaičiuojame iš anksto nemokamai taisyimo išlaidas.

Du broliai lietuviai Charles ir Peter Kislauskai Garantuojame gerą darbą

KAIP TIK JUMS! The Baltic Fuel Co.

dabar pristato aliejų visame Bostone
• Zemos kainos
• 24 valandų aptarnavimas.
• 20 metų patyrimas su aliejaus krosnimis
• Darome visus įrengimus
• Veltui išvalome ir aptarnaujame "burnerius".
Apsilūdytas Jums bus pigesnis, jei šiais metais šauksite
BALTIC FUEL CO.
GR 9-5590

Apsidrausk NUO LIGŲ IR NELAIMIŲ

Draudžiame nuo polio, visokių kitokių ligų ir nuo nelaimių (ugnis, audra ir kt.). Visais insurance reikalais kreiptis:
BRONIS KONTRIM
Justice of the Peace — Constable
598 E. Broadway
So. Boston 27, Mass.
Tel. AN 8-1761 ir AN 8-2483

Dažau ir Taisau

Namais iš lauko ir viduje. Lipdau popierius ir taisau viską, ką pataisyti reikia. Naudoju tik geriausią medžiagą.
JONAS STARINSKAS
220 Savin Hill Ave.
Dorchester, Mass.
Tel. CO 5-5854

Charles J. Kay (KUCINSKAS)

Lietuvis Plumberis
Atlieka visokius "plumbing" — ugniaus ir gazo vamzdžių įvedimo ir taisyimo darbus. Kainos priamos. Pirmą negu ką darote, paminkite, paklauskite mūsų kainų.
Telefonas CO 5-5839
2 Mt. Vernon, Dorchester, Mass.

PAMALDOS LIETUVIAMS EVANGELIKAMS

Kas sekmadienį, 12.00 val. So. Bostone, L ir 4th St. BA2 VYCHOJE įvyksta pamaldos lietuviams protestantams. Pamaldas laiko teologas A. JURĖNAS.

A. Jurėnas yra Harvard universiteto doktorantas ir verčia iš Sv. Rašto į lietuvių kalbą.

PRANESIMAS

Globe Parcel Service, kurios vedėjas yra J. Adomonis, praneša siuntėjams, kad užpirtas didesnis kiekis prekių, kurios bus parduodamos savikaina (norintieji galės patikrinti pirkimo sąskaitas), nes ši įstaiga nėra suinteresuota turėti pelno iš parduodamų prekių.

Šiuo būdu siuntėjams susitaupys daug išlaidų. Galima pasirinkti įvairių vilnonių, rajano, taftos medžiagų, import. impilams medžių, megztinių, itališkų kilimų ir lovoms užtiesalų, skarelų ir kt.

(Skelb.) (—)

Kas perka ar parduoda namus, ūkius, biiznius kreipkitės į

Pranę Lambertą REALTOR

597 E. Broadway South Boston
Šaukit nuo 9 iki 7 val. vak.: TEL. AN 8-7033
o kitu laiku: AN 8-0699

DR. D. PILKA

Ofiso valandos: nuo 2 iki 4 ir nuo 7 iki 8
546 E. BROADWAY
SO. BOSTON, MASS.
Telefonas AN 8-1320

Dr. John Repshis LIETUVIS GYDYTOJAS

Valandos: 2-4 ir 6-8
Sėkmadieniais ir šventadieniais pagal susitarimą
495 Columbia Road
Arti Upham's Corner
Dorchester, Mass.

Tel. AN 8-2712 arba BI 4-9013

Dr. J. C. Seymour (LANDZIUS)

Lietuvis Gydytojas ir Chirurgas
Vartoja vėliausios konstrukcijos X-RAY aparatą
pritaiko akinus
VALANDOS: nuo 2-4, nuo 7-8
534 BROADWAY
SOUTH BOSTON, MASS.

Dr. J. L. Pasakarnis Dr. Amelia E. Rodd OPTOMETRISTAI

VALANDOS:
Nuo 9 ryto iki 6 vakaro
Trečiadieniais ofisas uždarytas
447 BROADWAY
SOUTH BOSTON, MASS.

A. J. NAMAKSY Real Estate & Insurance

409 W. BROADWAY
South Boston, Mass.
Office Tel. AN 8-0948

Ketvirtis & Co. JEWELERS

Lairodžiai-Deimantai Papuošalai
Elektros Prietaisai
Rūpestingai taisome laikrodžius, žiedus, papuošalus
379 W. BROADWAY
SOUTH BOSTON
Tel AN 8-4649

Flood Squire Hardware Co.

Savininkas N. J. ALEKNA
628 EAST BROADWAY
SOUTH BOSTON, MASS.
TELEFONAS AN 8-4148
Benjamin Moore Dažai
Popierios Siėnos
Stiklas Langams
Visokie reikmenys namams
Reikmenys plumbieriams
Visokie geležies daiktai